

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 121 (4621)

П'ЯТНИЦЯ, 3 ЛИПНЯ 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР

Китайські інвестиції для Євро-2012

Учора Голова Верховної Ради України Володимир Литвин зустрівся із заступником Голови Всеукраїнського комітету Народної Політичної Консультативної Ради Китайської Народної Республіки Ван Ганом.

СТОР. 2

Сьогодні парламент розгляне питання про притягнення до кримінальної відповідальності депутата від БЮТ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин переконаний, що парламент дасть згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання й взяття під варту народного депутата Віктора Лозинського (фракція БЮТ). За його словами, «ця проблема настільки набула суспільного резонансу, що більш як 400 голосів у Верховній Раді України набереться». При цьому Володимир Литвин наголосив: «це буде відром крижаної води на багатьох людей, які повинні зупинитися і задуматися, що є межа, за яку заступати за будь-яких обставин не можна».

Голова Верховної Ради повідомив, що подання Генеральної прокуратури їм передано в парламентський Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності Верховної Ради. Крім того, документи передано і народному депутату В. Лозинському, оскільки відповідно до Регламенту «він має дати пояснення з приводу тих обвинувачень, що йому висунути».

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 2-Й СТОР.

Абітурієнти атакують виші

Сьогодні — п'ятий день вступної кампанії-2009. На вході до приймальних комісій вже із самого ранку людно. Близько 400 тисяч цьогорічних абітурієнтів разом із батьками, родичами та знайомими атакують вітчизняні вищі школи. До їхніх лав приєдналися й кореспонденти «Голосу України», які завітали до приймальної комісії Національного авіаційного університету.

СТОР. 12

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Завод-банкрут загрожує вибухом,

який може знищити все живе не тільки у Горлівці, а й у Дзержинську та Єнакієвому

«Голос України» вже вкотре намагається привернути увагу влади та громадськості до проблем Горлівського хімічного заводу. Керівники міста говорять про те, що на підприємстві зберігаються у великій кількості небезпечні речовини, які можуть призвести до техногенної та екологічної катастроф. Достатньо 1 міліграму монітрохлорбензолу, що зберігається на території заводу, потрапити до організму людини — і це може спричинити смерть. У разі вибуху заводських залишків тротилу і потрапляння уламків до ємностей хімічного концерну «Стирол» — ані Горлівки, ані Дзержинська, ані Єнакієвого, стверджують фахівці, через дванадцять хвилин не буде...

СТОР. 8—9

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

КОРОТКО

- В Одесі убозівці викрили конвертаційний центр з оборотом понад 100 млн. гривень.
- У Києво-Святошинському районі міліція виявила в кукурудзяному полі 5 тис. кущів конопель.

(За повідомленнями Укрінформу.)

ПОДІЇ

«Нафтогаз» залучить міжнародних консультантів

НАК «Нафтогаз України» залучить міжнародних консультантів для визначення економічно обґрунтованого рівня ставки на послуги з транзиту природного газу територією країни, повідомив прес-центр держхолдингу. «Нафтогаз України» прийняв рішення залучити одну з незалежних і авторитетних західних консалтингових компаній для надання вказаних послуг, серед яких є аудиторські компанії «великої четвірки», а також провідні світові консультанти з тарифікації послуг у сфері енергетики», сказано в повідомленні НАК.

Прес-центр зазначає, що норми контракти між НАК «Нафтогаз України» і ВАТ «Газпром» про транзит російського газу передбачають цивілізовані шляхи оптимізації юридичних та економічних контрактних категорій. «Нафтогаз України» також звертає увагу на той факт, що в останні кілька років у ЗМІ було безліч заяв щодо оптимального розміру тарифної ставки на пос-

луги з транзиту природного газу територією України. Зокрема, торік звучали оцінки про оптимальність ставки від 2,3 до 13 дол. США за 1 тис. куб. м на 100 км.

ДАІ дозволяє водіям трохи випити, а МОЗ — проти

Державна автомобільна інспекція хоче встановити максимально допустиму наявність алкоголю в крові водія на рівні 0,3 проміле. Про це на прес-конференції в Києві повідомив начальник департаменту ДАІ МВС України Сергій Коломієць, передає УНІАН.

Але, за його словами, проти цього виступає Міністерство охорони здоров'я. Сергій Коломієць зазначив, що, коли вдасться домовитися з медичним відомством, цю пропозицію ДАІ буде введено в дію. Контролювати рівень алкоголю в крові водія мають спеціальні прилади. Апаратний контроль не залежатиме від людського чинника, пообіцяв начальник департаменту ДАІ. А поки що в Україні категорично заборонено сісти за кермо після вживання спиртного.

ВРОЖАЙ-2009

Послуги заїжджих жнивварів не по кишені

За один зібраний гектар зернових заробітчани на комбайнах із півдня просять у подільських хліборобів від 300 до 350 гривень. Тож у Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині планують обійтися на жнивах, які фактично вже розпочалися,

власними силами. Хлібороби та влада району домовилися про підтримку менших і слабших господарств сильнішими. Окрім того, кам'янецькі аграрії не поспішатимуть із продажем нового врожаю, а дочекаються нормальних цін, акумулюючи та до-

водячи до кондиції збіжжя на сучасному елеваторі компанії «НІБУЛОН». Як запевнив голова РДА Ростислав Ярема, із керівництвом філії компанії було досягнуто не тільки порозуміння, а й вигідних умов, інформує наш власкор Віра ШПИЛЬОВА.

Хтось має взяти
відповідальність
за емісію грошей

Рішення, яке зобов'язує Національний банк надрукувати 10 мільярдів гривень, взагалі не стикнується зі стандартами бюджетної та макроекономічної політики. Таку думку висловив народний депутат, лідер «Фронту змін» **Арсеній ЯЦЕНЮК**, повідомляє його прес-служба.

На думку депутата, ухваливши рішення, відповідно до якого платежі Нацбанку до бюджету в 2009 році збільшуються на 9,8 мільярда гривень, фракції мають взяти на себе політичну відповідальність за емісію. «Я пропоную кожній фракції визначитися з тим, скільки їй треба грошей «для повного щастя», дати вказівку надрукувати гроші і роздати керівникам фракцій, скільки треба і кому», — сказав Арсеній Яценюк.

Водночас він зазначив, що для Нацбанку нині важливо впроваджувати стабілізаційні заходи: забезпечити стабільність функціонування системи банків, їх ліквідність та прогнозованість курсу. Крім того, дати зрозуміти уряду й парламенту, що друк грошей — це шлях до остаточного економічного колапсу.

На думку Арсенія Яценюка, світова економіка не демонструє ознак оздоровлення. «Зараз усі трохи заспокоїлися, у першу чергу тому, що припинилася паніка людей. Але всі заяви світових лідерів про те, що стало краще, виглядають невпевнено. Можливо, стало краще, але я не знаю де. Є ознаки зростання японської економіки, але насправді вони примарні», — зауважив народний депутат.

Політик переконаний: на Україну чекають наступні хвилі кризи. Перша буде у вересні, потім — зимою, а банки знову стануть першими її жертвами.

Народного
депутата Віктора
Лозинського
хочуть позбавити
недоторканності

1 липня 2009 року, з урахуванням зібраних доказів у кримінальній справі, порушеній за фактом умисного спричинення тяжких тілесних ушкоджень групою осіб, що спричинило смерть потерпілого В. Олійника, Генеральною прокуратурою України порушено кримінальну справу стосовно народного депутата України Віктора Лозинського за ознаками злочину, передбаченого ч.2 ст.121 КК України. Про це «Голосу України» повідомили у прес-службі відомства.

Цього ж дня Генеральний прокурор Олександр Медведько направив до Верховної Ради подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та взяття під варту народного депутата.

Президент України Віктор Ющенко звернувся до Голови Верховної Ради Володимира Литвина з листом, у якому зазначається, що Верховна Рада має терміново розглянути питання про позбавлення недоторканності народного депутата від Блоку Ю. Тимошенко Віктора Лозинського, котрого підозрюють у вбивстві громадянина Валерія Олійника.

Китайські інвестиції для Євро-2012

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Володимир Литвин поінформував гостя про політичну та економічну ситуації в країні. Сторони обговорили широке коло питань, зокрема, міжпарламентське, торговельно-економічне співробітництво, а також розвиток військово-технічної співпраці.

***

В Україні надають важливого значення розвитку всебічного взаємовигідного співробітництва з Китаєм та високо цінують існуючий у відносинах між двома країнами рівень взаєморозуміння і довіри. На цьому наголосив Президент України Віктор Ющенко під час зустрічі із Ван Ганом, повідомила прес-служба глави держави.

Віктор Ющенко окремо відзначив зацікавленість України

в інтенсифікації інвестиційної співпраці з Китаєм, зокрема, в участі великого китайського капіталу в масштабних інфраструктурних проєктах в Україні, насамперед у рамках підготовки Євро-2012.

Під час зустрічі також було обговорено актуальні питання міжнародної безпеки, зокрема, політики нерозповсюдження ядерної зброї. «Ми вітаємо позицію китайської сторони щодо виконання її функцій гаранта національної безпеки України», — сказав Президент, посилаючись на договір про нерозповсюдження ядерної зброї, до якого Україна приєдналася 1994 року, та пов'язані з ним міжнародні документи.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Для чесних змагань кандидатів

Необхідність внесення змін до закону про вибори Президента є очевидною. На цьому наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради **Олександр ЛАВРИНОВИЧ** під час розгляду парламентом проєкту закону про внесення змін стосовно деяких законодавчих актів щодо виборів президента України.

На його переконання, ця необхідність обумовлена тим, що норми, прописані в чинній редакції, унеможливають проведення виборів на законних підставах, оскільки, зокрема, багато інституцій, що, відповідно до діючої редакції, покликані забезпечити проведення виборчої кампанії, взагалі не існують. О. Лавринович звернувся до народних обранців із запитанням: «Як можна реалізувати ті норми, які передбачають обов'язкове прийняття рі-

шень міжвідомчою комісією з питань державних закупівель для того, щоб Центральна виборча комісія змогла закупити папір і надрукувати бюлетені, якщо такого органу вже в Україні не існує?»

Крім того, зауважив він, норми чинного закону є застарілими, оскільки «не стикуються як інституційно, так і по суті процесу» з ухваленими змінами до Кодексу судочинства.

Говорячи про внесення змін стосовно скорочення терміну передвиборної кампанії зі 120 днів до 90, Перший заступник Голови Верховної Ради зазначив: «Це питання доцільності, оскільки переважна більшість присутніх у цьому залі погодилися з тим, що доцільно скоротити кампанію і з точки зору економії бюджетних коштів, і з точки зору того, щоб менший час Україна перебувала в напруженні під час проведення передвиборної кампанії».

Торкаючись критичних зауважень на адресу функціонування реєстру виборців, О. Лавринович погодився з тим, що в необхідному оперативному режимі реєстр не пра-

цює. «Я згоден з тим, що в такому стані, в якому є сьогодні реєстр, він позитивної ролі не виконує, оскільки немає того, щоб в режимі реального часу ми могли б точно знати, хто з громадян України досяг 18-річного віку, хто пішов в кращий світ, хто виїхав за межі України», — сказав він і пояснив: «Тому провести вибори без уточнень, які можуть зробити тільки органи внутрішніх справ, юстиції, виконання покарань і військові комісаріати, — просто нереально». «Якщо ми цього робити не будемо, в нас дійсно будуть мільйони неспівпадінь», — застеріг перший заступник глави парламенту і звернувся до колег із пропозицією «подумати, куди витрачали стільки коштів на цей реєстр».

На думку О. Лавриновича, «або реєстр має функціонувати так, щоб не було потрібно нічого уточнювати, щоб все працювало в режимі реального часу, або тоді потрібно шукати інші способи».

Він висловив упевненість у тому, що запропоновані зміни до закону забезпечать проведення чесних виборів. «Я впевнений, що кожна норма, яка там є, спрямована на те, щоб ми мали чесне змагання кандидатів, і щоб ті підсумки, які будуть оголошені, не викликали ні в кого сумніву», — наголосив О. Лавринович.

Прес-служба Першого заступника
Голови Верховної Ради України.

Парламент має запропонувати нові підходи
в українсько-румунських відносинах

На цьому наголосив заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко, відкриваючи спільне засідання комітетів Верховної Ради України на тему: «Про стан ук-

раїнсько-румунських відносин». Про це повідомила прес-служба парламенту.

«Наявність суміжного державного кордону (понад 600 км), членство Румунії в Європейському Союзі, значний потенціал торговельно-економічного співробітництва та присутність в обох країнах великих національних меншин, з одного боку, а з другого — низка нерегульованих питань у двосторонніх відносинах та природна конкуренція за політичний та економічний вплив у регіоні об'єктивно виводять наші відносини на одне з чільних місць у сучасній зовнішній політиці України», — зауважив Микола Томенко.

Як зазначив заступник глави пар-

ламенту під час свого виступу, враховуючи конкурентний характер сучасних відносин між Україною та Румунією, передусім слід приділити увагу таким важливим питанням: «якою повинна бути поведінка України в ситуації, коли мова йде про очевидні дії офіційного Бухареста та провідних політичних сил сусідньої країни, які в більшості випадків можна кваліфікувати як втручання у справи нашої країни; готовність України у розвитку відносин з Румунією належним чином та ефективно обстоювати свої національні інтереси, виходячи з принципів і стандартів європейських і євроатлантичних структур, міжнародного права; використання можливостей співробітництва з Євросоюзом та іншими міжнародними інституціями у разі нехтування офіційним Бухарестом взятими на себе зобов'язаннями у відносинах з Україною».

Микола Томенко переконаний: успішне вирішення зазначених питань потребує нових підходів у розбудові двосторонніх відносин, узгоджених дій і рішень усіх гілок державної влади в Україні.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко (зліва) і голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції Борис Тарасюк.

Скасовувати постанови про порушення
кримінальних справ буде важче

Учора Конституційний Суд оприлюднив рішення, яким визнав неконституційними положення статті 236⁸ Кримінально-процесуального кодексу України (КПК), а саме:

— «у разі неподання без поважних причин до суду матеріалів, на підставі яких було прийнято рішення про порушення справи, у встановлений суддею строк суддя вправі визнати відсутність цих матеріалів підставою для скасування постанови про порушення справи» (частина сьомою);

— «неявка якого в судові засідання не перешкоджає розгляду

справи» (міститься в частині дев'ятій);

— «якщо він з'явився у судові засідання» (застосоване в пункті 3 частини дванадцятої);

— «і виносить постанову про відмову в порушенні справи» (міститься в пункті 2 частини шістнадцятої).

Положеннями КПК, питання щодо конституційності яких вирішувалося, судам надано право скасовувати постанови про порушення кримінальної справи у разі неподання без поважних причин у встановлений суддею строк

до суду матеріалів, на підставі яких було прийнято рішення про порушення кримінальної справи; розглядати справи щодо оскарження постанов про порушення кримінальної справи без участі у судовому засіданні прокурора; приймати рішення про відмову в порушенні кримінальної справи у разі задоволення скарг на постанови про порушення справи та скасування відповідних постанов.

У рішенні КС, зокрема, зазначено, що системний аналіз статті 236⁸ Кодексу дає підстави вважати, що її зміст допускає можливість

невиконання органом дізнання, слідчим, прокурором обов'язку щодо надання зазначених матеріалів. Порядок, визначений частиною сьомою статті 236⁸ Кодексу, зумовлює винесення судом рішення, яке ґрунтується не на всебічному, об'єктивному, повному дослідженні всіх матеріалів, а лише на юридичному факті неподання їх без поважних причин до суду. На думку КСУ, розгляд справи за відсутності таких матеріалів позбавляє учасників процесу права на судовий захист, а скасування з цієї підстави постанови про порушення кримінальної справи виключає змагальність сторін і свободу в наданні ними суду своїх аргументів для обґрунтування правомірності чи неправомірності порушення справи.

Заява прес-служби фракції «Блок Литвина» у Верховній Раді України

Претензії Віктора Януковича до Блоку Литвина, висловлені ним у заяві, щодо «відстоювання власних шкурних інтересів» під час розгляду питання про прожитковий мінімум викликають не тільки подив, а й усмішку. Адже смішно, коли людина, очевидно, на декілька хвилин відірвавшись від гри в гольф або теніс, із сумом у голосі просторікує про проблеми найбідніших українців.

Якщо б він хоч трішечки турбувався про ці проблеми, то принаймні з'явився б на засідання Верховної Ради, на якому це питання і розглядалося, і власноручним голосуванням спробував довести, що чергові ініціативи щодо підвищення прожиткового мінімуму — не примітивний виборчий піар та імітація активної (щоправда, заочної) турботи про людей. Відсутність же пана Януковича під час розгляду ним же розрекламованого напередодні на всіх телеканалах соціального питання, як і майже стовідсоткова його відсутність на робо-

чому місці (а посада в нього — народний депутат України), вкотре засвідчили — слова це одне, а реальні дії — зовсім інше.

Прагнення звинуватити Блок Литвина у відстоюванні шкурних інтересів можна пояснити лише одним: коли для людини саме шкурні інтереси є дороговказом і єдино зрозумілим способом життєдіяльності, під цю свою мірку вона починає міряти все інше та всіх інших.

А з яких саме інтересів, чи не з шкурних, виходив Віктор Янукович, свого часу прийшовши до влади і одразу зменшивши мінімальну зарплату в країні з 237 до 205 гривень і наклавши табу на виплату згідно з чинним законом допомоги дітям війни?

Можливо, роблячи таку заяву, він просто переплутав, про який законопроект ідеться, бо ж особисто за півтора року роботи парламенту не доповідав і не брав участі у розгляді жодної законодавчої ініціативи, та й це саме

стосується ключових радників і писарів.

А може, помилка сталася, бо мав на увазі свої нереалізовані шкурні домовленості з Банковою?

Безглуздість же звинувачень на адресу Блоку Литвина полягає хоча б у тому, що якраз за його підтримки і був проголосований у першому читанні законопроект про підвищення прожиткового мінімуму, після чого створена робоча група, щоб у другому читанні довести до розуму сирий проект, в якому жодного слова немає про те, з яких джерел брати гроші на додаткові витрати з державного бюджету. І прийняти закон реальний, а не про торгівлю повітрям.

Хоч би як там було, варто порадити всім таким «борцям» за права простих людей: частіше приходьте на роботу і тоді не повторюватимете дурниць кимось підготовлених.

Необхідність створення конституційної ради визнали вчені

Сучасне українське суспільство і політичний процес в Україні об'єктивно потребують вдосконалення конституційного регулювання суспільних відносин.

Ці зміни мають сприяти досягненню визначеної у чинній Конституції України мети, пов'язаної, зокрема, з прагненням розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу, а також необхідністю забезпечення наступництва у конституційному творенні. Вони також продиктовані практикою застосування положень Конституції України, виявленням та необхідністю усунення в її змісті певних недоліків, зокрема, недостатності гарантування конституційних прав і свобод людини і громадянина, вад в організації та функціонуванні державного механізму, недосконалості системи стримувань і противаг, яка мала б забезпечувати збалансованість та єдність цього механізму.

Нещодавно в Харкові Академією правових наук України та Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого було проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Конституційний процес в Україні:

проблеми та здобутки», на якій обговорено позитивний конституційний досвід, основні напрями конституційного реформування, проаналізовано існуючі проекти змін Основного Закону країни.

У роботі конференції взяли участь понад 200 осіб, серед яких — народні депутати України, представники центральних та місцевих органів державної влади, судових та правоохоронних органів, провідні фахівці у галузі конституційного права, державного будівництва, інших галузей права.

У своїй доповіді доктор юридичних наук, професор, академік НАН України, ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого, президент АПРН України В. Тацій висвітлив перспективні напрямки розвитку парламентаризму в Україні, а також основні проблеми, які потребують негайного вирішення. Окрему увагу було приділено теоретичним та практичним питанням імплементації рішень, ух-

валених на всеукраїнському референдумі. Проаналізувавши досвід зарубіжних країн, доповідач наголосив на тому, що створення двопалатного парламенту не є прерогативою лише федерацій, а тому досвід формування та функціонування двох палат парламенту може бути використаний і в українському законодавстві.

Конституційно-правовим проблемам розвитку українського місцевого самоврядування та шляхам їх вирішення було присвячено доповідь завідувача кафедри державного будівництва НЮАУ ім. Ярослава Мудрого С. Серьогіної. Голова правління Центру політико-правових реформ І. Колішко у своїй доповіді вказав на проблеми практичної реалізації конституційної реформи, а також обґрунтував переваги змішаної — президентсько-парламентської форми правління. Проблеми організації публічної влади в Україні висвітлив у своєму виступі головний редактор журналу «Право України», член-кореспондент АПРН України О. Святоцький. У виступі академіка-секретаря відділення цивільно-правових наук АПРН України Н. Кузнецової йшлося про ци-

вільно-правові засоби захисту основних прав і свобод людини. Постійний представник Верховної Ради України у Конституційному Суді України А. Селіванов у своїй доповіді висвітлив основні проблеми забезпечення охорони Конституції України та запропонував доктрину забезпечення охорони Конституції України.

На підсумковому пленарному засіданні були ухвалені рекомендації конференції, які можуть бути використані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, іншими учасниками конституційного процесу під час обговорення та доопрацювання змін до Конституції України. Зокрема, для забезпечення легітимності та високого фахового рівня конституційних напрацювань учасники конференції акцентували увагу на необхідності створення єдиного органу — конституційної ради, до складу якої доцільно включити на паритетних засадах представників усіх політичних сил, практичних працівників та учених-фахівців у галузі конституційного права.

Чесність виборів глави держави під загрозою

Проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виборів Президента України», ухвалений парламентом у першому читанні, ставить під сумнів можливість чесних президентських виборів, вважає народний депутат Інна Богословська. Про це вона заявила на вчорашній прес-конференції.

Депутат переконана: ухвалення документа в цілому допоможе фракціям Блоку Юлії Тимошенко та Партії регіонів розіграти посаду глави держави між собою та законсервує кризу в країні.

«Даний законопроект, — повідомила вона, — розроблявся таємно, а деякі його положення суперечать Конституції. Зокрема, право подавати кандидатури до складу територіальних комісій мають депутатські фракції, створені у Верховній Раді чинного скликання, та кандидати в Президенти. Однак, якщо кількість кандидатур перевищує 15 осіб, гарантовані місця отримають лише представники фракцій, а серед інших проводитиметься жеребкування. До того ж якщо деякі члени комісії не підпишуть протокол, це не викличе ніяких правових наслідків».

Крім того, депутат вважає, що передбачені законопроектом норми про ліквідацію відкріпних талонів і заборона голосувати на дому, зроблені навмисно, щоб змусити виборців стояти в чергах на морозі, оскільки вибори відбудуться 17 січня наступного року. А у виготовленні виборчих бюлетенів в кількості, що на 0,5% перевищує кількість виборців, включених до списків, І. Богословська вбачає резерв для маніпуляцій, адже це додаткові 180 тисяч голосів по всій країні.

У зв'язку з цим народний депутат має намір звернутися до всіх парламентських фракцій з пропозицією не допустити ухвалення цього закону в другому читанні. «У парламенті знайдеться як мінімум 50 депутатів, готових разом зі мною заблокувати трибуну і не допустити голосування», — сказала Інна Богословська.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Севастопольський депутат п'ятдесят п'ять тисяч доларів позичав, а не хабар брав

Затримання депутата севастопольської міськради (фракція ПР) і порушення прокуратурою міста кримінальної справи по факту одержання хабара в особливо великих розмірах (див. «Голос України» від 27 червня й 1 липня) стало «топом» не тільки севастопольських, а й кримських ЗМІ.

Коментування того, що сталося, колегами по міськраді й однопартійцями, головою міськдержадміністрації Сергієм Куніциним і його першим заступником Володимиром Казаріним у перший робочий день нинішнього тижня продовжив В. Саратов — керівник затриманого по депутатській і партійній «вертикалях».

У ході п'ятихвилинного брифінгу наприкінці дня 30 червня Валерій Саратов особливу увагу журналістів, що зібралися в холі будинку міськради, звернув на деякі особливості події: «Під час затримання — за тією інформацією, якою я володію, — крім тих грошей, що вказувалася сума п'ятдесят п'ять тисяч доларів, зустрічно була розписка, що громадянин Ч., котрий був відповідною стороною даного процесу, позичав ці гроші депутатові».

У розіслане наступного дня повідомлення прес-служби міської ради ця фраза не ввійшла навіть у формі вільного переказу. Замість неї першим, на що прес-служба звернула увагу журналістів, було те, що «затримання депутата Севастопольської міської Ради й обвинувачення його у вимаганні хабара для вирішення земельного питання носять провокаційний характер з метою відволікання уваги севастопольців від тих негативних процесів, які відбуваються в багатьох галузях життя міста».

Микола МАГДИЧ.

Севастополь.

ТЕЛЕГРАМИ СПІВЧУТТЯ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав телеграму співчуття Державному Академічному російському народному ансамблю «Россия» у зв'язку зі смертю народної артистки СРСР Людмили Зікіної.

«Від імені Верховної Ради України і від себе особисто прошу прийняти найщиріші співчуття рідним, близьким, друзям, колегам і прихильникам таланту народної артистки СРСР Людмили Георгіївни Зікіної у зв'язку з її смертю.

Пішла з життя велика співачка, видатний громадський

діяч і неперевершений педагог, яка навіки вписала своє ім'я в історію наших обох держав.

Людмила Георгіївна була унікальним явищем у російській культурі: її пісні, сповнені особливої сердечної теплоти, глибокого ліризму та щирості, збагатили не тільки національну, а й світову культурну спадщину, стали уособленням одвічної російської душі.

Світла пам'ять про Людмилу Георгіївну назавжди збережеться в серцях наших народів».

Володимир ЛИТВИН, Голова Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав телеграми співчуття Голові Сенату Французької Республіки Жерару Ларшеру і Голові Національних Зборів Французької Республіки Бернару Акуає.

«Українські парламентарії вражені звісткою про численні людські втрати внаслідок жажливої авіакатастрофи літака «Airbus A310» авіакомпанії «Yemenia Airways», що сталася над Індійським океаном», — йдеться у телеграмах.

В. Литвин просить передати щирі співчуття рідним і близьким загиблих.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав телеграму співчуття Голові Меджлісу Єменської Республіки Абдуллі бен Хусейну Аль-Ахмару.

«В Україні з глибоким сумом сприйняли звістку про загибель громадян Єменської Республіки в результаті жажливої авіа-

катастрофи літака «Airbus A310» авіакомпанії «Yemenia Airways», що сталася над Індійським океаном», — йдеться у телеграмі.

В. Литвин від імені народних депутатів України висловлює щирі співчуття сім'ям і рідним загиблих.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин надіслав телеграми співчуття Голові Сенату парламенту Італійської Республіки Ренато Скіфани і Голові палати депутатів парламенту Італійської Республіки Джанфранко Фіні.

«Народні депутати України вражені трагічною звісткою про залізничну катастрофу, що сталася у місті Віареджо та призвела до людських втрат», — сказано в телеграмах.

В. Литвин від імені Верховної Ради України просить передати слова співчуття й підтримки рідним і близьким загиблих та побажання якнайшвидшого одужання постраждалим.

Консульство Румунії в Чернівцях очолила Тетяна Попа, *повідомляє наш власкор*
Сергій СУЛИМА

У Дніпропетровській області заборонено експлуатацію 15 атракціонів підвищеної небезпеки (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ*

Працювали місяці — втратили за хвилини

У Кам'янець-Подільському районі на Хмельниччині підрахували збитки, завдані тушешнім господарствам недавнім буревієм. За словами першого заступника голови райдержадміністрації Олександра Федика, вони становлять понад три мільйони гривень. Наприклад, щоб «полатати» електромережі після поривів, енергетикам довелося віднайти 60 тисяч гривень. А ниви пшениці, озимого ріпака, ячменю безповоротно знищені неогодою. Тож районна влада сподівається на допомогу області та держави.

Віра ШПИЛЬОВА.

► *ЛУГАНСЬК*

Проекти є, і є для них робота

У Луганську відбувся конкурс архітекторів регіону, на якому було представлено більш як 40 проектів. Примітно, що деякі з них уже працюють. Приміром, побудовано один із будинків проекту реконструкції мікрорайону «Містечко Щорса» в Луганську. Вписаний у генеральний план обласного центру і проект реконструкції скверу «Молода гвардія». За словами головного архітектора, начальника управління архітектури та містобудування Луганської міськради В'ячеслава Женежку, привернули до себе увагу роботи ТОВ Проектна майстерня «Архітектор» з будівництва туристських житлових комплексів у Чорногорії. З двох проектів цієї компанії один затверджено, а її архітектор Михайло Булкін став лауреатом конкурсу.

Алла АНТИПОВА.

► *ДНІПРОПЕТРОВЩИНА*

На підприємствах, що приймають зерно, знайшли порушення

На Дніпропетровщині 27 посадових осіб, з них 10 керівників, притягнуто до адміністративної відповідальності за порушення правил безпеки на зернозаготівельних та зернопереробних підприємствах. Під час обстежень, що тривали у травні-червні, інспектори Держгірпромнагляду виявили 186 порушень вимог промислової безпеки та охорони праці. Одна з основних проблем — несвоєчасне прибирання зернового пилу, який може спалахнути й призвести до пожежі. Ще одне досить поширене явище — допуск до робіт підвищеної небезпеки осіб, які не пройшли спеціального навчання та перевірки знань з питань охорони праці. Згідно з приписами, виданими державними інспекторами, на підприємствах відремонтували споруди, реконструювали освітлювальні мережі, замінили віконні рами в робочих баштах, виконали роботи з герметизації транспортного та аспіраційного обладнання, повідомили в прес-центрі теруправління Держгірпромнагляду в області. На п'яти об'єктах зерносушарки замінили на нові, більш безпечні та енергозберігаючі.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Чим закінчується театр?

Кіровоградський обласний музично-драматичний театр імені Марка Кропивницького, колиска українського професійного театру, одна з найстаріших пам'яток театральної культури України, — у критичному стані. Збудоване у 1867 році, приміщення ремонтувалося востаннє 35 років тому, після пожежі. Нині, стверджують фахівці, будівля руйнується на очах, і ремонтувати її необхідно терміново, або невдовзі можна втратити назавжди.

Для повноцінного ремонту пам'ятки, за словами начальника управління культури і туризму облдержадміністрації Наталі Овчаренко, потрібно близько 40 мільйонів гривень. Зрозуміло, що в обласному бюджеті таких грошей немає. Нагадаємо, Кіровоградський театр був визнаний аварійним ще дев'ять років тому. Відтоді Міністерством культури України щорічно виділялися кошти (близько 20 відсотків від необхідної на реконструкцію суми).

Існує ще одна проблема. Якщо театр не відновлять, може розпастися і трупа: з травня у приміщенні закладу вона вже не працює, бо перебувати в ньому небезпечно.

Останній крок — працівники театру направили до Президента, Прем'єр-міністра і Голови Верховної Ради України листа з проханням врятувати пам'ятку. Після цього на одній із прес-конференцій член фракції БЮТ у Верховній Раді Володимир

Яворівський повідомив, що Кіровоградському академічному обласному українському музично-драматичному театру імені Марка Кропивницького найближчим часом виділять два мільйони гривень на проектну документацію. Але, за словами народного депутата, щоб розпочати ремонт, необхідно терміново знайти ще 10—20 мільйонів. Тож пообіцяв під час перебування Юлії Тимошенко на Кіровоград-

щині (3 липня) відвезти її в театр, щоб Прем'єр-міністр на власні очі побачила, в якому стані перебуває славнозвісна пам'ятка.

Петро МЕЛЬНИК.

На знімку: україномовний театр, що працював за царизму, під час окупації у Велику Вітчизняну і після визволення, сьогодні порожній і занедбаний.

Фото автора.

За сутенерство — за грати

Працівниця одного з кафе може провести в місцях позбавлення волі від чотирьох до семи років: таке покарання передбачається за сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Заклад, в якому працювала 45-річна жінка, розташований при дорозі, клієнтів не бракувало, у тому числі й тих, хто бажав специфічних розваг. Тож жінка підбрала дівчат, котрі хотіли заробити, надаючи інтимні послуги, а сама стала сутенеркою.

Під час проведення оперативно-профілактичних заходів під умовною назвою «Нічне місто» в області порушено три кримінальні справи за створення або утримання місць розпусти, сутенерство. 65 осіб притягнуто до адміністративної відповідальності за проституцію.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Велосипедистів більшає. І аварій також

У Тернополі — мода на велосипеди. Адже через затори вулицями міста дедалі важче пересуватися. Водночас зростає кількість аварій за участю велосипедистів: останнім часом їх зареєстровано майже 40. Найчастіше винуватцями є автомобілісти. Зокрема, днями «Жигулі» на великій швидкості врізались у колону спортсменів, які поверталися до Тернополя з тренувань. Замікав колону старший тренер, викладач вищої категорії Олександр Гуменюк. Весь удар він

приймав на себе, зберігши життя підліткам, серед яких був і його син. Тренер загинув на місці. До велосипедного буму виявилися неготовими ні учасники дорожнього руху, ні влада: у місті зовсім немає велодоріжок. Заради справедливості слід сказати, що й велосипедисти нерідко порушують правила руху, не одягають шоломів. Штрафні санкції для них у кілька разів менші, ніж для тих, хто сидить за кермом авто.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

Представники трудового колективу авіакомпанії «Аеросвіт—Українські авіалінії» пікетували Кабмін, намагаючись привернути увагу уряду до проблеми, яка виникла через тривале неповернення компанії 75 мільйонів гривень ПДВ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

В Ужгороді демонтують газетні кіоски

До власкора «Голосу України» по Закарпатській області звернулися як ті, котрі у зв'язку з демонтажем кіосків залишаться без роботи, так і керівництво Ужгородського поштамту.

Річ у тім, що рішення демонтувати газетні кіоски було прийнято виконавчим комітетом Ужгородської міської ради ще 16 червня. Причина — Закарпатська дирекція УДППЗ «Укрпошта» не оформила необхідну документацію для подальшої торгівлі на цих об'єктах. Тому власника торгових кіосків зобов'язали протягом десяти днів з дати прийняття рішення демонтувати їх та звільнити земельні ділянки загального користування. У цей список потрапило десять кіосків.

Працівники кіосків та керівництво відділення місцевого поштамту вважають таке рішення незаконним. Вони посилаються на постанову Верховної Ради України від 15 квітня 2009 року «Про запровадження мора-

торію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств з розповсюдження книг та преси». Нею, окрім іншого, запроваджено мораторій на знесення кіосків із продажу друкованих засобів масової інформації (преси).

За словами керівника Ужгородського поштамту Василя Ковалю, минулого року було демонтовано газетний кіоск у центрі міста, по вулиці Фединця, а на його місці встановили тютюновий кіоск. І хоча постановою Ужгородського міськрайонного суду у вересні 2008 року міськраду зобов'язали повернути газетний кіоск за попереднім місцезнаходженням, цього не зроблено й досі.

На час підготовки матеріалу до друку із 10 газетних кіосків демонтовано два: на вулицях Льва Толстого та Собранецькій.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

Суд не арештовував майно боржників ПриватБанку

Жовтневий районний суд Дніпропетровська заявив про мавсову підробку його рішень. Йдеться, зокрема, про скарги до прокуратури громадян, які мають чи мали кредитні зобов'язання перед ЗАТ КБ «ПриватБанк». Останнім часом вони отримали поштою повідомлення, в яких вказується, що у зв'язку з порушенням зобов'язань перед банком кредитор, «виконавши усі попередні дії з інформування про стан заборгованості та не дочекавшись її погашення», змушений «продовжити роботу у дещо іншому форматі». До листа долучається «копія» рішення Жовтневого райсуду Дніпропетровська про те, що позовна заява банку щодо стягнення заборгованості

задоволена, на майно боржника накладено арешт.

Такі рішення ніколи не виносилися, запевняють у райсуді, а копії вказаних «судових рішень» не відповідають вимогам, встановленим Цивільно-процесуальним кодексом. Таким чином, документ, що розсилається боржникам по всій Україні, — недійсний. Заяви скаржників перевірятимуть працівники райвідділу міліції. А прокуратура Жовтневого району рекомендує: у разі самоправних і неправомірних дій банківських установ, інших юридичних та фізичних осіб, що суперечать правовим і моральним нормам, звертатися із заявами до правоохоронних органів.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

105 тисяч пачок цигарок виявили чопські митники у схованках

91 тисячу пачок цигарок «Re-gal» і 14 тисяч пачок «Superkings» без акцизних марок країни-виробника вилучили працівники митного поста «Чоп-залізничний» під час огляду трьох контейнерів експортного вантажу «шумоглушники для вентиляційних систем». Вантаж доправляли з України на адресу одного з приватних підприємств Угорщини. Тютюнові вироби вартістю понад півмільйона гривень сховали в

спеціально виготовлених схованках.

Як повідомила прес-служба Чопської митниці, цьогоріч перекрито вже другий міжнародний канал контрабандного переміщення тютюнових виробів з України до Євросоюзу. В квітні 220 тисяч пачок цигарок виявлено в контейнерах з подвійними стінками, які намагалися переправити до Чехії.

Вл. інф.

Неповнолітнього у шортах не пустили в суд

Неповнолітнього Станіслава не пустили у приміщення Сіверсько-донецького суду, оскільки він був одягнений не за формою. На суд хлопець з'явився у шортах, тим самим порушивши офіційно встановлений головою міського суду дрескод для чоловіків. Того дня стосовно неповнолітнього мав розглядатися адміністративний протокол, складений працівниками міліції ще 5 травня. Але спілкування із суддею і правоохоронцями у Станіслава не відбулося, оскільки іншого одягу у хлопця при собі не було. У дитячому правозахисному центрі Комітету виборців України в Сіверськодонецьку вважають, що під час складання цього адмінпротоколу було порушено ст. 40 Конвенції про права дитини, тому на допомогу Станіславу було надано юриста центру.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

ФОТОФАКТ

У Національному банку України відбулася презентація ювілейної монети, присвяченої Міжнародному року астрономії, яким ООН оголосила 2009 рік.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

ФОТОФАКТ

Фото Олександра КРЕМКА (Україноформ).

У Миколаївському краєзнавчому музеї триває виставка «Німецький слід в історії Миколаївщини».

Цегла з... відходів

Технологію виготовлення будівельних матеріалів з осаду очисних водопровідних станцій запропонував доктор технічних наук, професор Національного університету водного господарства і природокористування Микола Гіроль із Рівного. Експериментальну партію такої цегли уже випустили на одному з кримських підприємств. За словами автора розробки, сировину для будівельного матеріалу взяли з відстійників, де її нагромадилося сотні тонн. Для приготування маси використано й місцеву глину як в'язучий елемент.

Спеціалісти «Кримстандартметрології», котрі перевіряли таку цеглу, встановили, що вона не поступається за показниками міцності традиційній і може використовуватися у житловому будівництві.

Дослідження рівненського вченого показали, що з таких відходів можна виготовляти в печах ще й керамічний гравій як наповнювач бетонних конструкцій та компонент для спорудження дорожніх насипів. Аналізи, здійснені за методикою випробування керамзиту, засвідчили, що він має високі експлуатаційні якості.

Розробкою рівненського науковця уже зацікавились фахівці з Італії, Іспанії, Індії, Мексики, Йорданії.

Віктор ДЕНИСЮК,
Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Старі плити більше не з'їдять бюджет

До початку нового навчального року в половині загальноосвітніх шкіл та дитсадків Кам'янець-Подільського району Хмельницької області замінять застарілі неекономічні електроплити, які давно стали невідомим тягарем для бюджету районної освіти. Як заявив перший заступник голови райдержадміністрації Олександр Федик, одна така пічка за годину споживає 28—30 кіловат електроенергії, тоді як сучасна не бере більш як три-чотири. Тут упевнені, що такі заощадження дадуть змогу виділяти більше грошей на удосконалення навчального процесу. Кошти на придбання нових плит віднайшли в місцевому бюджеті. До того ж район в умовах кризи зумів не лише виконати заплановані показники, а й перевиконати їх. Тепер є можливість не тільки провести оновлення шкільних кухонь, а й замінити старі вікна та двері.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

Міліціонера підозрюють у навмисному вбивстві

Прокуратура Донецької області розслідує кримінальну справу, порушену після інциденту за участю працівника міліції у Великоновосілківському районі. Як повідомили «Голосу України» в прес-службі обласної прокуратури, справу порушено за статтею 115 («умисне вбивство»). Інших подробиць розслідування не повідомляють. Резонансний випадок трапився в селі Старомилівка, де в ресторані виник конфлікт між співробітником райвідділу міліції і відвідувачем. Молоді люди вийшли з'ясувати стосунки на вулицю, при цьому міліціонер застосував табельну зброю, застреливши опонента. Правоохоронця затримав, правомірність застосування зброї з'ясовує слідство.

Ліна КУЩ.

СВІТ КОРОТКО

► УКРАЇНА

Київ зробив прорив у продажі зброї

На експорті зброї Україна у 2008 році заробила близько 800 мільйонів доларів, повідомив глава державної компанії «Укрспецекспорт» Сергій Бондарчук. «Експорт зброї в 2007-му становив 700 млн. дол., торік — близько 800, в 2004-му було всього 400». За словами Бондарчука, Київ останнім часом зробив певний прорив у плані розширення географії поставок зброї. Зокрема, він нагадав про підписаний контракт із Індією про ремонт і модернізацію літаків Ан-32, передає «Главред». «Позитивно зазначу і в'єтнамський напрям: з цією країною укладені контракти на постачання засобів пасивної й активної радіолокації. Триває робота з Китаєм — з акцентом на нові науково-технічні розробки та створення ремонтних потужностей. Говорячи про пропоновану номенклатуру, глава «Укрспецекспорту», зокрема, назвав таку: «Таїланду — БТри. Чаду — БМП, БТри, стрілецька зброя. Кенії — танки, боеприпаси».

► АФГАНІСТАН — США

Морпіхи почали масштабну операцію проти «Талібану»

Морська піхота армії США почала проведення масштабної операції проти терористичного угруповання «Талібан» у південній провінції Гільменд в Афганістані. «Операція «Канжар» («Удар меча») відрізняється від попередньої розміром задіяних сил і швидкістю нападу», — повідомив бригадний генерал військово-морських сил Ларі Ніколсон. За його словами, у цьому безпрецедентному за масштабом наступі беруть участь близько 4 тисяч морських піхотинців другої бригади армії США, а також 650 афганських поліцейських і солдатів. Головна мета — захопити й утримати опорні пункти повстанців на півдні країни, які згодом будуть передані афганським силам безпеки.

► КНДР

Пхеньян провів чергові ракетні випробування

Два пуски ракет класу «поверхня—корабель» учора були здійснені з полігона, розташованого на сході КНДР, повідомляє південнокорейське агентство Ренхап. Нагадаємо, наприкінці червня західні ЗМІ з посиланням на доповідь американських розвідслужб повідомляли про те, що КНДР, можливо, готується до запуску балістичної ракети меншої або середньої дальності. Крім того, Пхеньян виступив з оповіщенням про майбутні у Японському морі військові навчання. До зони, що буде закрита для судноплавства, увійде територія в Японському морі розміром 450 на 110 кілометрів.

► БЕЛЬГІЯ

«Золоте» весілля королівської пари

Король бельгійців Альберт Другий і його дружина королева Паола відзначили 50 років від дня одруження. Альберт Другий, на той момент принц Льежський, зустрівся з юною італійською принцесою донною Паолою Руффо ді Калабрія в 1958 році на прийомі в бельгійському посольстві в Римі. Роман майбутньої королівської пари розвивався стрімко. Уже через кілька місяців юна Паола була представлена бельгійському народу як офіційна наречена принца Льежського. Досить швидко в молодій парі народилося один за одним троє дітей: принц Філіп в 1960 році, принцеса Астрід в 1962 році та принц Лоран в 1963 році. З нагоди знаменних дат 30 серпня король і королева організують прийом у своїй резиденції в Ласкенне, на яку запрошено 68 бельгійських пар, що також одружилися 2 липня 1959 року.

Святкування 350-річчя перемоги в Коно-
топській битві перенесено на 10—11 липня
(Укрінформ)

У Сєверодонецьку правоохоронці вилучили сім
тонн «підозрілих» м'ясопродуктів (Укрінформ)

В НОМЕР

► ТЕРНОПІЛЬЩИНА

За вихідні
на Тернопільщині
втопилися п'ятеро осіб

Трагедії сталися на річках
Серет і Дністер, а також у
ставках. Скажімо, в одному із
ставків Зборівського району
втопилися одразу двоє чолові-
ків. Тонуть переважно люди
молодого віку: 23, 35, 41 ро-
ків... Загалом з початку року
жертвами необережного по-
водження на воді стали 28
мешканців області.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

► ВІННИЧЧИНА

Блискавку «приманив»
мобільний телефон?

Блискавка влучила у 41-річ-
ного пасічника з села Людавка
Жмеринського району в той
момент, коли він розмовляв
по мобільному. Лікарям ра-
йонної лікарні вдалося вряту-
вати його життя. Стан пацієн-
та поліпшується, повідомила
лікар Євгенія Ткаченко. Лікарі
кажуть, що в них це перший
випадок, коли пацієнт пост-
траждав під час розмови по
«мобіліці». Фахівці ж вислов-
люють різні думки. Одні
стверджують: енергії мобільно-
го телефону недостатньо, щоб
«приманити» блискавку, інші,
навпаки, наголошують, що
розмовляти під час грози по
мобільному дуже небезпечно.

Віктор СКРИПНИК.

Приклад атомної інтеграції

Росія на практиці втілила ідеї уряду Тимошенко

А ЯК У НИХ?

Російський уряд демонструє, що має намір зберегти за традицій-
ним постачальником палива для АЕС України статус сучасної біз-
нес-корпорації, підсиливши її наукову складову. Адже в сучасній
економіці перемогти конкурентів зможе тільки той, хто має кращі
зв'язки з наукою. Річ у тім, що до кінця року корпорація «ТВЕЛ»
значно розширить свою наукову базу за рахунок приєднання Ви-
сокотехнологічного науково-дослідного інституту неорганічних
матеріалів ім. А. А. Бочвара (ВНДІМ).

Цей крок, на думку фахівців, означає,
що фактично Національна атомна енерго-
генеруюча компанія «Енергоатом» одер-
жить додаткові гарантії того, що процес
удосконалення російського ядерного па-
лива триватиме. А значить, ефективність
роботи українських АЕС буде тільки під-
вищуватися.

Підставою для таких висновків служить
авторитет ВАТ «ВНДІМ ім. А. А. Бочва-
ра». Цей інститут — головний розробник
технології виготовлення твелів для реак-
торних установок, спроектованих у часи
СРСР і в сучасній Росії. Адже науково-
технічна діяльність інституту це також
фундаментальні й прикладні дослідження,
розробка перспективних матеріалів для
атомної галузі, актуальні й для України
питання поводження з відпрацьованим
ядерним паливом. Кількість працівників
інституту досягає 1700 чоловік, що всього
втричі менше, ніж, наприклад, кількість
персоналу Хмельницької АЕС.

Цей багатопрофільний науковий центр

можна назвати без перебільшення первіс-
тком галузі. Створений в 1945 році, він
став тим фундаментом, на якому народ-
жувалися радянські ядерно-збройний
комплекс і атомна енергетика. І не про-
сто народжувалися, а й розвивалися, удо-
коналювалися, сягаючи нових технологіч-
них висот.

За словами першого віце-президента
ВАТ «ТВЕЛ» Володимира Рождествен-
ського, інститут уже увійшов «у контур
управління» корпорації — з п'яти членів
ради директорів ВАТ «ВНДІМ ім. А. А.
Бочвара» двоє представляють ВАТ
«ТВЕЛ». І в найближчі півроку компанії
передадуть акції ВНДІМ. Після реструк-
туризації центральні науково-дослідні ла-
бораторії підприємств «ТВЕЛ», що мають
кваліфіковані кадри й устаткування, мо-
жуть бути функціонально підлеглі
«ВНДІМ».

«Це дозволить тісніше використовувати
нашу і їхню базу», — сказав В. Рождес-
твенський, додавши, що «ТВЕЛ» займати-

меться також технічним переоснащенням
інституту. Він нагадав, що корпорація вже
фінансує частину науково-дослідних
і дослідно-конструкторських робіт
«ВНДІМ». Торік ми підняли фінансу-
вання з паливної тематики інституту.
Цього року в нас теж пристойне фінансу-
вання НДДКР (науково-дослідних та дос-
лідно-конструкторських робіт), близько
млрд. рублів (32 млн. дол.), — сказав В.
Рождественський.

Така підтримка науки в підсумку при-
веде до підвищення якості російських па-
ливних збірок, до появи перспективних
розробок. Саме по собі включення
такого фундаментального інституту, як
ВНДІМ, до складу комерційної компа-
нії — унікальне й прогресивне явище. За
такими кроками — майбутнє, впевнені
експерти.

У питанні інтеграції науки й виробни-
цтва Росія на практиці втілила ідеї уряду
Юлії Тимошенко. Ще торік у Кабінеті Мі-
ністрів розроблялися плани об'єднання
під егідою «Енергоатому» провідних ін-
ститутів атомної галузі — київського й
харківського «Енергопроекту». Однак ця
ідея поки що так і залишилася на папері.
Тим часом київський інститут уже прак-
тично перейшов у приватні руки.

Вочевидь, таке майбутнє очікує й хар-
ківських учених, якщо, звичайно, уряд
не повернеться до цього питання й не
продовжить інтеграцію в атомній енерге-
тиці. В умовах економічної кризи зроби-
ти це важко, але необхідно, враховуючи
стратегічну роль атомної генерації в
енергетику країни.

Вл. інф.

СПОРТ

У Сумах збудують новий басейн

У рамках поїздки до Сум президент
Фонду підтримки молодіжного та
олімпійського плавання, срібний призер
Олімпійських ігор Денис Силантьєв
та віце-президент фонду, чотирира-
зова олімпійська чемпіонка Яна Клоч-
кова (на знімку) підписали Меморан-
дум про співпрацю з міською владою.
В обласному центрі збираються від-
крити школу плавання та збудувати
новий 50-метровий басейн.

Програма у гостей була доволі насиче-
на. На зустрічі з міським головою Генна-
дієм Мінаєвим йшлося про необхідність
розвитку інфраструктури водних видів
спорту. Як зазначив міський голова, нині
в Сумах функціонує сім критих басейнів,
які працюють лише під час опалюваль-
ного сезону, ще один на реконструкції.
Плаванням займаються 135 юних спор-
тсменів, ще 98 плавців у сумських вишах.
Цього, звісно ж, недостатньо. Як скоро в
обласному центрі з'явиться муніципаль-

ний 50-метровий басейн і школа плаван-
ня Дениса Силантьєва, нині невідомо,
але принаймні обіцянка міського голови
реалізувати ці проекти прозвучала. А
чемпіони запевнили, що нададуть органі-
заційну й методичну допомогу.

До речі, в дитячому оздоровчому та-
борі «Чайка», що в передмісті Сум, нав-
чальна група з плавання цьогогоріч уже
почала займатися за методичними роз-
робками, наданими Фондом підтримки
молодіжного та олімпійського плавання.

Відвідали почесні гості і легкоатле-
тичний манеж Української академії бан-
ківської справи з його басейном. Там
Клочкова і Силантьєв взяли участь у
відкритті символічної олімпійської до-
ріжки — щоправда, попри очікування
багатьох своїх шанувальників, «золота
рибка» майстер-клас із плавання так і
не провела.

Ірина ВЕРТИКОВА.

Фото Володимира КОВАЛЕНКА.

Турнірна хроніка

Футбол. Контрольні матчі. 1 липня.
«Динамо» (Київ) — «Аксамс-Гьот-
ценс» (Австрія). 9:0. Кравченко, 14, 16,
Корреа, 22, 27 (п), Нінкович, 36, Гіль-
ерме, 48, 79, Алієв, 52, 54 (п).

«Динамо» (перший тайм): Шовков-
ський, Фашан, Алмейда, Хачеріді, Гю-
ане, Гусєв, Корреа, Нінкович, Крав-
ченко, Зозуля, Ярмоленко; (другий
тайм): Богуш, Алмейда, Хачеріді, Бе-
тао, Вукоевич, Єременко, Алієв, Гусєв
(Нінкович, 67), Гільерме, Мілевський,
Ярмоленко.

«Чорноморець» (Одеса) — «Іскра-
Сталь» (Молдова, Рибниця). 2:0. Голи:
Діденко, 42, Балашов, 82.

«Чорноморець»: Руденко (Ширяєв,
46), Белецький (Гуменюк, 46), Шан-
друк (С. Мельник, 46), Яценко (Бабич,
46), Д. Гришко (Бондаренко, 46), Рай-
чевич (В. Мельник, 46), Васкес (Касья-
нов, 46), Ребенко (Політило, 46; Бала-
шов, 75), Нудний (Коленков, 46;
Мель, 73), Левиго (Васін, 46; Аврам-
чиков, 80), Діденко (Косирін, 46).

«Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Іллі-
чівець» (Маріуполь). 2:1. Голи: Мірош-
ник, 36, Белік, 67, 70.

«Дніпро»: Кернозенко (Боровик,
46), Алсідес (Пашаєв, 46), Чеберячко,
Русол, Денисов, Феррейра, Голєк, Ка-
линиченко (Белік, 46), Назаренко
(Бартулович, 62), Ротань (Лисицький,
46), Гоменюк (Самодін, 57).

«Іллічівець»: (перший тайм) — Рома-
ненко, Мжаванадзе, Савін, Кирильчик,
Пастка, Тищенко, Пуканич, Ярошен-
ко, Єрмак (Кругляк, 38), В. Мірошник,
Д. Воробей; (другий тайм) — Куслій,
Савін, Кирильчик, Пастка, Тищенко,
Лисяк, Пуканич, Кривошеєнко, В. Мі-
рошник, Коротецький, Ліма.

Водне поло. Севастополь. Відкритий
чемпіонат України. Серія за золоті і
срібні медалі. «Іллічівець» (Маріуполь)
— БМК (Харків). 14:13 (2:3, 4:3, 6:5,
2:2); 6:4 (3:2, 1:1, 0:1, 2:0). Маріупольці
— чемпіони країни! Серія за бронзові
нагороди. Збірна Севастополя — «Ди-

намо» (Львів). 8:6 (4:2, 0:2, 2:2, 2:0);
15:16 (3:1, 1:6, 5:5, 6:4); 10:7 (4:1, 4:3,
1:2, 1:1). Севастопольці — бронзова ко-
манда чемпіонату.

Плани складено — і до роботи

Хокей. ХК «Сокіл» повністю випла-
тив усі борги по зарплаті за минулий
сезон, стверджує офіційний сайт клубу.
У перший день липня головний хокей-
ний клуб України розпочав підготовку
до сезону-2009/2010.

Працюватимуть: **воротарі** — Симчук,
Карпенко, Федоров, Селіверстов, Бала-
бан; **оборонці** — Гунько, Срюбко, Тол-
кунов, Победоносцев, Наваренко, Олег
Благий, Алексюк, Свиридов, Неверов,
Ладигін; **нападники** — Аверкін, Цируль,
Литвиненко, Матвійчук, Сальников,
Малов, Пастух, Харченко, Яковенко,
Гніденко, Олеський, Безшасний, Ні-
менко, Карлов, Войцехівський, Слю-
сар, Роман Благий.

Готуватимуть команду Олександр
Сеуканд (тренер), Анатолій Степани-
шев, Василь Бобровников (асистенти),
Леонід Бойко (тренер з фізпідготов-
ки), Василь Фадєєв і Олег Абрамов
(менеджери), Олександр Яренко, Віта-
лій Сазонов (лікарі), Анатолій Шкура
(масажист).

Спершу команда тренуватиметься
«на землі», закладаючи підвалини фі-
зичних кондицій. Потім — льодова під-
готовка в броварському «Терміналі».
На початок серпня запланований виїзд
на триденні збори до міста Зволена
(Словаччина), де «Сокіл» візьме участь
у міжнародному турнірі й серії кон-
трольних матчів. На кінець серпня за-
планована участь ще в одному передсе-
зонному турнірі — найімовірніше в під-
московному Подольську (фінансові
умови зараз уточнюються).

Нагадаємо, що кияни знову виступа-
тимуть у чемпіонаті Білорусі. Ці зма-
гання стартують у вересні.

Бюджетникам запропонували квартири на третину дешевші від ринкової вартості

САМОВРЯДУВАННЯ

Щоб уникнути розмов про несправедливий розподіл квартир у муніципальному будинку, міський голова Вінниці Володимир Гройсман запропонував майбутнім новоселам розіграти жереб.

Сесійну залу того дня заповнили не лише майбутні новосели. Бажання стати учасниками незвичної лотереї виявили також їхні родичі, друзі. Були тут присутні й чиновники разом з ініціатором акції — міським головою.

— У першому в нашому місті муніципальному будинку, його споруджено на вулиці Келецькій, житимуть вчителі, лікарі, транспортники, комунальники, — каже Володимир Гройсман. — Щоб уникнути можливої сварки між майбутніми сусідами з приводу того, на якому поверсі та в якому під'їзді дістанеться квартира, вирішили, так би мовити, провести лотерею. Як ще можна розподілити квартири?

Встановлений посередині

зали лототрон оздобили символікою міста. На кожному з конвертів також красувалися герби міста над Південним Бугом. Подія справді виявилася хвилюючою. Щоправда, не всі були задоволені зробленим вибором. «Я шокована! — не приховувала емоцій одна з жінок. — Уявляєте, в мене буде квартира на дев'ятому, останньому поверсі. Може, вдасться з кимось помінятися хоча б на перший...» А ось вчителька Людмила Яношук задоволена місцем розташування свого майбутнього помешкання. І площа влаштовує. «46 квадратних метрів для однокімнатного житла — це навіть дуже непогано», — каже жінка.

Не розіграними із 89 квартир залишилося тільки 21 по-

мешкання. Як повідомив міський голова, з часом, коли майбутні мешканці будинку оформлять необхідні документи, таку само процедуру повторять ще раз.

Бажаючи придбати квартиру у муніципальному будинку мають виконати дві обов'язкові умови. Перша — стаж роботи у закладах бюджетної чи комунальної сфери не менше п'яти років. Друга — сплатити перший внесок у розмірі тридцяти відсотків вартості квартири. Надалі плата здійснюватиметься частинами, можна взяти кредит терміном до двадцяти років.

Середня вартість квадратного метра муніципального житла у споруджуваному будинку становитиме 4200 гривень. Це

на 30 відсотків дешевше від комерційного житла. Здешевлення будівництва, пояснили у міськвиконкомі, планують досягти за рахунок фінансування з міського бюджету робіт з виготовлення проектно-кошторисної документації, будівництва інженерних мереж та звільнення будівельників від сплати внеску у створення та розвиток інженерно-транспортної і соціальної інфраструктури міста.

Будинок на вулиці Келецькій — це лише пілотний проект. За словами Володимира Гройсмана, програмою «Муніципальне житло» передбачено зведення таких само будинків у різних районах міста.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

ДОВІДКА

У першому будинку, що зводять за програмою «Муніципальне житло», буде 89 квартир — 36 однокімнатних, решта — двокімнатні. Площа однокімнатної квартири — від 43 до 46 квадратних метрів, двокімнатних — 62—69 квадратних метрів. Будівельники планують здати новобудову через півтора року. Загалом у черзі на отримання житла у Вінниці — більше семи тисяч громадян.

печні ділянки тутешніх нікудишніх доріг, з даними про кількість загиблих й постраждалих у ДТП. Тут же й перелік розмірів штрафів за різні порушення правил дорожнього руху з фотографіями з місць аварій. Та от біда: через гіперболізовану «турботу» наших владників і ДАІ про безпеку руху, особливу увагу до дитячих екскурсійних турів їх кількість відчутно зменшується. Адже тепер безплатний супровід патрульними машинами автобусів, що здійснюють перевезення організованих груп дітей, незалежно від мети поїздки, чинним законодавством не передбачено. Всі поїздки здійснюються за рахунок їх ініціаторів, окрім супроводу дітей, котрі організовано направляються на місця відпочинку й назад.

Послуга для решти дитячих виїздів коштує у ДАІ 10 грн. за один кілометр — такий тариф визначив уряд України. Тож сумарно навіть близька екскурсія стала дуже дорогою для батьків. Вони підраховали: ціна на такі міліцейські послуги щонайменше вп'ятеро перевищує вартість міжміського таксі.

Керівництво ДАІ звернулося до місцевих органів влади з проханням виділити кошти для здійснення супроводу перевезень дітей. Та доки держструктури розбираються, хто кому винен, дитвора на канікулах вимушена обходитися без екскурсій.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Шлях на курорт

У Криму починається так званий розпал сезону, однак навести лад на вокзалах та автотрасах півострова владі так і не вдалося. Півострів зустрічає поріділі лави відпочивальників безладом на вокзалах, зграями агресивно-причепливих таксистів. Нарікання курортників починаються вже тут...

У потягу — душно, на вокзалі — небезпечно

Розпарені в душних вагонах гості курорту відзначають, що рухомий склад «Укрзалізниці» вже не відповідає запитам санітарних вимог, особливо на внутрішніх перевезеннях. Мовляв, хоча держава й зобов'язана піклуватися про своєчасне його оновлення, насправді про це забула. Тому наша залізниця купує й ремонтує вагони виключно на ті кошти, які заробляє, для чого постійно підвищує ціни за проїзд, проте на кондиціонери ще не заробила.

Нагадаємо, з першого дня літа Мінтрансв'язку здійснило уже другий після березня етап підвищення залізничних тарифів на внутрішньому сполученні: на

4,7% в плацкартних вагонах і на 7,4 % — в купейних. А загалом протягом року заплановано підняти ціни по Україні на 9,5—15% залежно від категорії вагону.

Найпроблемнішим залишається сімферопольський залізничний вокзал. Через те, що площа перед ним забита всілякими автоперевізниками, заїхати на неї замовленим чи екскурсійним автобусам неможливо. Ще більша тіснява на розташованому тут же «п'ятачку» автостанції «Курортна», бо через неї щодня проходить 1650 рейсів, що в десять разів перевищує її можливості. Причому понад півсотні автобусів вирушають звідси зовсім не в курортних напрямках, та їх чомусь досі не перемістили в інше місце, хоча обіцянки про це лунають не перший рік.

Дороги лише для дорослих

Попри те, що бензин в Криму найдорожчий порівняно з усіма іншими регіонами України, бажаючих зекономити на залізничних квитках не меншає. До них на в'їзді на півострів виявляють гречність працівники ДАІ: безкоштовно роздають чималу карту Криму з усіма необхідними автотуристам позначками, картами населених пунктів, базами відпочинку, пансіонатами і СТО та інформацією про небез-

Сталіна витягнули з... ями

У Луцьку, прокладаючи кабель до одного з банків, робітники натрапили на присипаний землею колодязь. Яким було їхнє здивування, коли, знявши верхній шар землі, вони побачили складені там погруддя Сталіна, Калініна, Маяковського, Горького...

На думку головного хранителя Волинського краєзнавчого музею Наталії Пушкар, скульптури були заховані в червні 1941 року, перед вступом у місто гітлерівців. Як відомо, Луцьк був захоплений фашистами вже 25 червня. Такої ж версії дотримується і головний інженер комунального господарства Луцька Євген Лисак, який був присутній при піднятті погрудь. Євген Онуфрійович звернув увагу, що всі вони були ретельно складовані, особливо нижні. Деякі з них пошкоджені. У цьому теж нічого дивного немає. Скульптури виготовлені зі звичайного бетону. Двір після війни забудовувався багатоповерхівками, ним їздила важка техніка.

Наталія Пушкар висловила також припущення й щодо можливого розміщення скульптур у передвоєнному Луцьку. Зокрема, погруддя Горького і

Маяковського, наімовірніше, були розташовані перед будинком відкритого в 1940 році вчительського інституту (колишнього сиротинця). Тепер тут школа-інтернат. Скульптури Сталіна — у штабі 5-ї армії (нині тут Волинський краєзнавчий музей), Калініна і Сталіна — у приміщенні облвиконкому (Луцька міська рада), ще одна скульптура Сталіна — в обкомі партії. Зараз вирішується доля знахідки. Можливо, з часом погруддя знайдуть місце в експозиції краєзнавчого музею.

До речі, років двадцять тому в Луцьку, теж під час прокладання силового кабелю, біля приміщення обласного радіо

було відкопане бронзове погруддя маршала Юзефа Пілсудського. На жаль, скульптура загубилася. Кажуть, що її заховав хтось із польських патріотів у вересні 1939 року, коли в Луцьк вже мали вступити ра-

дянські війська. Скільки ж то ще таємниць приховує земля древнього Луцька?!

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Фото Оксани МИСЮК.

► ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Герой Китайської Республіки родом з Черкащини

Нещодавно у селі Черепині Корсунь-Шевченківського району Черкаської області побувала офіційна делегація китайського міста Ванчжоу. Гості зустрілися з представниками органів місцевого самоврядування, з родичами військового льотчика, Героя Китайської Республіки Григорія Кулішенка, котрий загинув 1939 року, захищаючи незалежність КНР. На прощання китайські слідопити взяли землю з подвір'я Героя і помістили її у спеціальну капсулу. У місті Ванчжоу українську землю буде покладено на могилу мужнього воїна-інтернаціоналіста.

Лілія ТИТАРЕНКО.

► ОДЕЩИНА

Кошти «футболили» направо і наліво

Співробітники КРУ Миколаївської області з'ясували, що 105 мільйонів гривень бюджету Одеської області використано не за призначенням, заявив начальник управління Олександра Кривда.

Основна частина фінансових порушень пов'язана із ЗАТ «Футбольний клуб «Чорноморець». Рішенням сесії в січні нинішнього року депутати виділили 20 мільйонів гривень для поповнення статутного фонду футбольного клубу. 12 мільйонів гривень уже переведено на рахунки «Чорноморця». Тим часом ці кошти не використано досі. Більше того, працівники КРУ не могли виявити документів, які свідчать про те, що Одеська обласна рада значиться серед акціонерів ЗАТ «Футбольний клуб «Чорноморець».

Ревізори вважають, що звільнення футбольного клубу від сплати податку на землю протягом року також є порушенням законодавства, оскільки ЗАТ «Футбольний клуб «Чорноморець» — прибуткове підприємство.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

► ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Фізичні особи платитимуть за воду більше

Тарифи на послуги водопостачання та водовідведення, які надає ДКП «Чернівціводоканал», скоригував міськвиконком. Для населення ці послуги подорожчали на 20 відсотків, а для бюджетних установ та організацій, інших споживачів на 16 відсотків подешевшали. Тож з 1 липня у Чернівцях населення за послуги водопостачання та водовідведення сплачуватиме 6 грн. за 1 куб. м води, бюджетні організації — 6,69 грн., інші споживачі — 8,73 грн. До цього населення сплачувало 5 грн., бюджетні установи — 7,96 грн., інші споживачі — 10,30 грн. за 1 куб. м. Дорозжче, ніж у Чернівцях, за послуги водопостачання та водовідведення платять тільки мешканці Луганська.

Сергій СУЛИМА.

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Вилучили 15 мішків макової соломки

Її зберігала мешканка Хмельницького. Раніше вона вже притягувалася до кримінальної відповідальності за це. Але, відбувши покарання, знову взялася за своє. Цього разу правоохоронці під час огляду в її будинку виявили та вилучили 75 кілограмів соломки. За цінами «чорного ринку» вартість її — понад триста тисяч гривень. Загалом з початку року працівники міліції виявили 174 злочини, пов'язані зі збутом наркотичних речовин та прекурсорів.

Ірина КОЗАК.

— Найбільший на півострові індустріальний парк на території недобудованої Кримської АЕС — порятунком для досі депресивного регіону і плацдарм його розквіту. При цьому ми збережемо статус енергодайного міста завдяки активному впровадженню тут сучасних потужних ефективних установок використання енергії сонця, вітру, термальної, комбінованих газопарових електростанцій та екологію чарівного краю, — зауважує міський голова Щолкіного Володимир ШКАЛАБЕРДА

КРИМІНАЛ

Рейка до рейки — і небо в клітинку

В Алчевську засуджено учасників організованої злочинної групи, що займалася масштабними розкраданнями продукції Алчевського металургійного комбінату.

В 2007—2008 роках на території Донецької залізниці зникли вантажі на суму більш як 16 мільйонів гривень. При цьому співробітники Управління СБУ в Луганській області звернули увагу, що левова частка претензій на недоставку вантажів надійшла від ВАТ «Алчевський металургійний комбінат».

Для оперативників це стало серйозним приводом для того, щоб ґрунтовно вникнути в тему розкрадань, адже Алчевський меткомбінат входить до числа найважливіших бюджетоутворювальних підприємств України. У результаті аналізу оперативної обстановки на проблемних ділянках транспортних перевезень стала очевидною причетність до розкрадань посадових осіб підприємства, які, до речі, відповідно до своїх службових обов'язків навпаки зобов'язані були забезпечувати збереження вантажів. Організаторами розкрадань виявилися начальник воєнізованої охорони заводу й офіцер міліції, а виконавцями — безробітні жителі міст Зоринська й Артемівська.

Схема розкрадань була проста. Одержавши від організаторів афери інформацію про час відправлення із заводу чергового потяга з продукцією, учасники угруповання збиралися на станції Комунарськ і залазили у вагон. По ходу руху поїзда вони розмотували дріт, що скріплював смужки швелера, і скидали металовироби на землю. На станції Мануїлівка поїзд залишали й починали вантажити метал у машину. Організатори розкрадань завжди присилали її вчасно. За один раз зловмисники скидали з вагонів до 9,5 тонн металу, що реалізовувався через пункти прийому металобрухту. Винагорода робітникам за одну вилазку становила 700—800 гривень, що для жителів депресивного регіону вважалося великими грошми. Більш значні доходи, зрозуміло, одержували лідери кримінальної групи.

Затримати розкрадачів на місці злочину виявилось непростим. Скидання металу відбувалося в трьох місцях залізничного перегону Комунарськ—Дебальцеве, який віддалений від Луганська на 60 км. Залізниця на цій ділянці проходить переважно по відкритій місцевості. Працівник міліції, який брав участь у діяльності кримінального формування, супроводжував викрадений металопрокат до місця реалізації, причому з підробленими документами під виглядом майна, вилученого на місці злочину. Але скільки вірвочку не плели... Оперативні співробітники Управління СБУ в Луганській області спільно зі спецпідрозділами «Альфа» злочинців затримали на місці злочину.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Місто-примара нарешті отримає майбутнє

Рівно 30 років тому — в 1979 році — на узбережжі Арабатської затоки з'явилися перші намети будівельників Кримської АЕС

ПЕРСПЕКТИВИ

Ця унікальної драматичної долі нездійснена «будова віку» нарешті остаточно зникне з лиця півострова протягом наступних п'яти років. Крім мисливців за металобрухтом тепер на цю територію має свої плани й Кабмін України. Тільки мета благородніша — врятувати депресивний регіон, виділивши частину території АЕС і прилеглих земель під найбільший на півострові індустріальний парк з потужними геліо- і вітроелектростанціями.

... Її так і не добудували, але надпотужне «атомне серце» потрапило в Книгу рекордів Гіннеса, як і найдорожчий атомний реактор у світі. Його вже збудували більш ніж на 80%, коли протести екологів змусили уряд зупинити роботи. Станцію планували запустити вже через два роки після Чорнобильської катастрофи. До того ж, нагадали екологи: в Криму є небезпека землетрусів. У 2005 році реакторне відділення було приватизовано, сам реактор ділки розрізали на шматки й продали... як металобрухт. Така само доля спіткала й усі інші об'єкти.

Тільки кольорового металу з територій майже готових до експлуатації енергооб'єктів тоді вивезли десятки тисяч тонн. Не пожаліли навіть готову до підключення аварійну

дизельну станцію потужністю в 5 мегават. Вона б могла виручити у складні часи місто, яке нині споживає менше чотирьох мегават. Досі невідомо, куди подівся й 100-метровий баштовий кран вартістю 100 тисяч доларів, у механізм якого входила сучасна комп'ютерна система. Розграбували також насосну станцію, реактор з циліндром, виготовленим із рідкісного й дуже дорогого сталевих сплаву, реакторний цех, ще чимало цінного вже готового до експлуатації унікального добра.

...Тим часом місто Щолкіне залишилося зі своїми проблемами наодинці. За одну мить втративши фінансування, життєву перспективу й привабливість, тут розладналася система життєзабезпечення. Живучи чверть віку над прірвою повної загибелі, попри всі біди, щолкінці вижили, сподіваються на кращі часи й розробляють плани на перспективу.

Місцеві жителі разом з фахівцями розглядають сьогодні концепцію будівництва індустріального парку на базі недобудованої атомної станції, розташованої за десять кілометрів від міста. 580 гектарів землі на березі моря й навколо озера Акташ планує повністю віддати інвесторам ініціатор проекту — міська адміністрація. Вважає, що тільки в такий спосіб організує тут ефективне виробництво й Кабмін

ЦИФРИ

На першому етапі заплановано освоїти 200 га, на що знадобиться 70 млн. грн., на другому — 400 га, що потребує 50 млн. грн.

України, який планує створити на цьому занехаяному узбережжі майданчик з готовою інфраструктурою і комунікаціями, щоб залучити у занепалий регіон інвесторів. Адже робота є й сьогодні ледь у третини щолкінців. Директор індустріального парку Сергій Варавін вважає найактуальнішим облаштувати майданчик, підготувати його для приходу інвестора.

Щолкіне не втратить і слави міста енергетиків. У новому промпарку передбачені майданчики для електростанцій, що використовують енергію вітру і сонця. Частиною індустріального парку стане вже збудована вітрова електростанція. Оскільки невідділа ці промислові, то не доведеться міняти їх статус. Розмістити ж планують найрізноманітніші сучасні виробництва: від потужних електростанцій до підприємств із виготовлення біопалива. Зареєстроване комунальне підприємство «Щолкінський індустріальний парк» довело, що реалізація проекту здатна швидко вивести регіон з депресивного стану, забезпечити швидке зростання надходжень у бюджет і гідну зарплату місцевим жителям, чимало з яких мають інженерно-технічні спеціальності. Але для того, щоб промпарк відбувся, потрібно вкласти ще чимало сил і коштів, починаючи з будівництва доріг і залізниці, комунікацій, споруд для вироблення електроенергії, підведення природного газу, який видобувають поруч на шельфі.

Серед тих, хто підтвердив серйозну зацікавленість програмою відродження, й кілька найбільших азіатських енергогенерувальних компаній, які підтверджують бажання спорудити на місці недобудованої Кримської АЕС надпотужну комбіновану газопарову електростанцію. Тут вигідне географічне положення, наявність охолоджувального штучного водоймища й попередня інженерна підготовка будмайданчика. Інвестори запевнили, що врахували й сейсмічну небезпечність цієї території, й потужні глибинні еманції, й грізевий вулканізм та магматизм. Місто приваблює інвесторів насамперед гектарами вільної землі, адже кримські ділянки нині неабияка цінність, особливо приморські. Запевняють, що вже невдовзі тут буде екологічно безпечне сучасне виробництво потужної енергодайності.

Віктор ХОМЕНКО.
Фото автора.

* ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! *

Завод-банкрот загрожує вибухом,

що може знищити все живе не тільки у Горлівці, а й у Дзержинську та Єнакієвому

«Голос України» вкотре намагається привернути увагу влади і громадськості до проблеми Горлівського хімічного заводу. Керівники міста говорять про те, що на підприємстві зберігаються небезпечні речовини, які можуть призвести до катастрофи. Але держава, у власності якої перебуває завод, кілька років поспіль «не помічає» проблеми.

Колись підприємство було найбільшим у Європі виробником спецхімії: його продукція використовувалася у вугільній, гірничодобувній та військовій промисловості. Воно було єди-

ним у країні постачальником лускованого тротилу (вибухівки) та мононітрохлорбензолу. Виробництво останнього йшло під грифом «секретно». Зате наслідки отруєння цієї речови-

ною не є таємницею: один міліграм, потрапивши до організму людини, може спричинити смерть.

Сьогодні на території заводу — близько 2,5 тисячі тонн мононітрохлорбензолу. Про консервацію підприємства заговорили ще в середині 90-х, а шість років тому Горлівський хімічний перейшов до стадії банкрутства. Із усіма наслідками, що звідси випливають: боргами з зарплати, неможливістю розрахуватися із кредиторами і занепадом виробництва. За цей час держава як власник так і не спромоглася розв'язати жодну з проблем за-

воду. Крім мононітрохлорбензолу, тут зберігаються конструкції (цистерни, трубопроводи тощо) із залишками тротилу — понад 30 тонн. Торік зловмисники розрізали автогеном місткості із відходами, що спричинило вибух і пожежу. Аварію ліквідували, але громадськість занепокоєна: ситуація може повторитися у більших масштабах. Мешканці міста зібрали підписи під зверненням про визнання Горлівки зоною екологічного лиха і вимагають компенсацій людям, які мешкають у безпосередній близькості до заводу.

«Мононітрохлорбензол на-

Відпочинок у Карпатах: чи по кишені він українцю?

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Крим чи Карпати? Море чи гори? Дедалі більше українців цю дилему вирішують на користь Карпат. Торік тут побувало понад мільйон туристів — рекордна кількість відпочивальників для цього регіону.

Як правило, їх вабить Яремче. У цьому надзвичайно мальовничому містечку туризмом професійно займаються ще з радянських часів і за рівнем цивілізаційних благ тут далеко випередили інші курортні місця Прикарпаття, які лише мріють захити його туристичної слави. Яремченська зона нині — найбільш популярна, розкручена, а отже, й дорога, бо за бренд теж треба доплачувати. Яремче для Карпат — те саме, що Ялта для Криму. Але ж можна добре і, головне, дешевше відпочити й у якомусь менш знайомому місці. Що ж може запропонувати Прикарпаття?

Нині в регіоні визначено десять курортних зон. Власне, українцям, яким престижні котеджі не по кишені, але які марять горами, туроператори радять завітати у Верховинський район, де за менші гроші можна отримати не менше задоволення, ніж у розкручених місцях. Є тут й інші переваги.

— Багато туристів кажуть: «У Яремчому все виглядає так, як у Києві, — зауважують турагенти. — Ті самі блага, розваги і т. д. А нам хочеться пожити в безпосередній близькості з природою — подалі від звичного шуму, галасу і метушні». Верховина для таких — саме те, що треба.

Від Івано-Франківська до Верховини близько 140 км їзди автомобілем звивистою трасою. Це найбільш віддалений від обласного міста райцентр, де зовсім нема великих промислових підприємств, а тому докільля щасливо уникло їх впливу. Гори стримали й наступ цивілізації. Тут, як ніде, збереглися народні традиції, звичаї, обряди, вірування, стародавня кухня, а красу цього краю оспівано не в одному мистецькому творі. Згадаймо, що відомий режисер Сергій Параджанов саме в селі Криворівні, що неподалік Верховини, знімав свій знаменитий фільм «Тіні забутих предків». А перші туристи, яких тоді називали літниками, протоптали свої дороги ще в позаминулому столітті. Горяни пишались, що сто років тому в сільських садибах краю відпочивали Іван Франко, Михайло Грушевський, Михайло Коцюбинський, Леся Українка, Михайло Павлик, Гнат Хоткевич та багато інших відомих і знаменитих людей. Тож і нам радять пильніше придивитися до цього унікального краю, яке за чистотою повітря, прозорістю води, розмаїттям флори і фауни, багатством традицій, загадковістю природи та мальовничістю краєвидів навряд чи має рівних.

Добре відпочити і без розкошів

Але краса красою, а турист нині пішов прагматичний. Його, кажуть у верховинському туристично-інформаційному центрі, найперше цікавлять дві речі: умови проживання і що цікавого він може побачити тут за свої гроші. Оразу скажемо, що фешенебельних готелів і приватних пансіонатів у Верховинському районі поки що бракує. У туристичній інфраструктурі цього регіону лідирує сільський «зелений» туризм, на плечах якого тримається 85% галузі. Ще 15% припадають на котеджі (5 міні-будинків відпочинку) та лікувально-оздоровчий комплекс «Верховина», у який трансформувалася колишня турбаза. Ва-

силь Кобилюк, почесний працівник туризму України, радить віддавати перевагу верховинським садибам. Слава Богу, список їх чималенький: офіційно у районі сільських «зелених» садиб нараховують понад 60, а насправді, кажуть, їх не менше ста. Оразу втішимо тих, хто звик до міських благ і не мислить без них свого проживання. У більшості осель, запевняє пан Василь, є усі зручності (холодна і гаряча вода, туалет), кімнати обставлені меблями, працює супутникове телебачення. Подекуди є навіть кондиціонери. Гуцули давно зрозуміли, що без цього мінімуму їм не допоможуть навіть гори. Гуцульська національна кухня теж мала б смакувати. Як правило, у більшості садиб пропонують сніданок і вечерю.

Відсутність обідів газди мотивують тим, що гості цілий день у хаті не сидять, а після сніданку вирушають у гори. Дорога то невелизька і, як правило, на обід вони все одно

ДО РЕЧІ

Верховина — районний центр, селище міського типу, де проживає близько шести тисяч чоловік. Старі люди і досі називають це селище Жаб'єм, а по-гуцульськи — Жеб'єм, бо так його іменували до 1962 року. Одна з найпоширеніших версій походження такої назви — колись тут була дуже болотиста місцевість і безперервно кумкали жаби. Звідси й Жаб'є. У 1962 році Жаб'є перейменували на Верховину, бо радянській владі стара назва видалася не гідною комуністичної доби.

16 видів туризму на одного відпочивальника

Чим у горах можна зайнятися? Верховинщина, за словами пана Василя, пропонує відпочивальникам 16 видів туризму (пішохідний, кінний, водний, велотуризм і т. д.) плюс відвідування сувенірних ринків. Кожен може вибрати те, що відповідає його фізичним можливостям і вподобанням.

Наша довідка
Слово «**верховина**» означає **верхню, найвищу частину гори, припідняту місцевість. Однак не раз доводилося чути від краєзнавців, що слово «верховина» гуцульській лексиці чуже. Воно занадто пафосне, і гуцули його в розмовній мові не вживають. Та люди з часом до всього звикають. Звикли вони й до нової назви, хоча не забули й про стару: одна з центральних вулиць селища іменується Жаб'євською.**

Звичайно, найпоширенішими і найдоступнішими є походи в гори. Бо хіба можна бути серед гір і споглядати їх з газдівського подвір'я? Маршрутів для туристів розробле-

Фото автора

но стільки, що вибирай будь-яку гору — і вперед. Рідко трапляються такі відпочивальники, які б могли встояти перед спокусою підкорити хоч би найменшу гірську вершину. А про Говерлу й казати нічого. Людські потоки в її напрямку влітку не пересихають. Втім, пан Василь каже, що люди приїжджають різні. Є й такі, що не хочуть, аби їм до-

кучали увагою, прагнуть тиші і спокою. Господарі для таких намагаються стати невидимками. Але при найменшому їх бажанні покажуть і грибні місця, і ягідні, навчати збирати лікарські рослини, поведуть у ліс чи до озера, причому безплатно.

Вірте чи ні, а ціни — минулорічні

Чи дорого коштує відпочинок у горах? Василь Кобилюк запевняє, що ціни на основні послуги залишилися на минулорічному рівні і що вони чи не найнижчі в регіоні.

— У наших садибах навіть із триразовим харчуванням не знайдете цін, вищих від 200 гривень за добу, тоді як у сусідів вони стартують з 250 гривень, — каже він. — Щодо туристичних подорожей, то один турдень, куди входить нічліг і дворазове харчування, коштує 120 гривень з особи. Тури в нас різні і різної тривалості. Найбільш популярним є дводенний — «Говерла за вихідні дні». Ціна його — 320 грн. Якщо врахувати, що туриста забирають в Івано-Франківську прямо з поїзда і опікуються ним, аж поки не посадять його назад у поїзд, то плата не є високою. Є в нас тури і 5-денні — 1100 грн., і 7-денні — 1300 грн. Якщо ж турист бажає додаткових послуг — покататися на конях чи спуститися Черемошем на плоті — то за ці послуги треба вже платити окремо.

Криза внесла деякі корективи у туристичний потік.

— На жаль, через неї збільшилася кількість тих, хто приїжджає тепер до нас днів на 3-5, — каже співрозмовник. — На довше, скаржаться, не стає грошей. Немало туристів взагалі мають на все лише день. Їм не треба ні нічлігу, ні харчування. Просять тільки дати кваліфікованого гίδα-екскурсовода, щоб повів на гірську вершину. Для групи з 25-30 чоловік похід на Говерлу обходиться в 250 гривень або 10 грн. з особи. За ці гроші туристи з 10 і до 18 години ко-

ристуються екскурсійними послугами. Впродовж маршруту їм показують найцікавіші місця та оповідають пов'язані з ними легенди та перекази. Хіба це дорого?

Пан Василь особливо тішиться з того, що до туриста нарешті дійшло: на гідах у горах економити не можна. З ними не тільки цікавіше, а, головне, безпечніше. Екскурсоводи знають норів тутешньої природи і готові до будь-яких її примх. «Коли йдеш на гору Піп Іван, погода може кожних 20 хвилин змінюватися. Хіба людина, яка вперше в горах, дасть собі сама раду?»

Кому криза, а «зеленому» туризму — рай?

Криза збільшила потік туристів: «Люди шукають, де можна відпочити дешевше, тож їдуть до нас. Раніше 35% українців відпочивали за кордоном, а цього року — тільки 5%».

— Я сам минулих років відпочивав у Єгипті, — продовжує чоловік. — Торік два тижні перебування у цій країні коштувало 200-300 доларів, а тепер — 1200. І це при тому, що й курс долара зріс. Тепер не лише для мене це задорого. Тому вітчизняні туристи і змінили географію свого відпочинку. Та й закордонних побільшало. 10-14 євро на день для іноземця не гроші. А де їх за них так гостинно прийматимуть, як у нас?

«Бери потрошку»

Одного остерігаються в районі: щоб на фоні такої ситуації гуцули не піддалися спокусі урвати на туриста більший куш. Та сподіваються, що горяни — люди побожні, і моральні принципи візьмуть гору.

— Шановні господарі! — звернулися ми до власників «зелених» садиб, — розповідає Василь Кобилюк. — Українці опинилися в скрутній ситуації. Подорожувало життя, людей надурюють банки, роботодавці. Будьмо людьми і не піднімаймо цін. Гуцул за 3-5 днів може заробити для своєї сім'ї 1000-1500 гривень, а за місяць — і до 3-4. І це дуже добре. Не перегинаймо палицю. І газди нас почули. Нині я працюю з 12 господарями, які ладні за мінімальні ціни приймати туристів. А з тими, які б здерли три шкури, не працюю. 90-100 гривень за проживання і дворазове харчування — хіба то висока ціна?

Не залишається нічого іншого, як весь цей верховинський сервіс випробувати на власному досвіді. Отож, рушаємо в гори?

Дарина НАЗАРЧУК.

На знімку: одна з яскравих традицій верховинців — полонинська ватра.

* ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! * ДО УВАГИ УРЯДУ! *

зивають кров'яною отрутою, він уражає печінку, селезінку, кістковий мозок, — розповідає інженер із охорони навколишнього середовища Тетяна Даниленко. — Речовина може проникати через органи дихання і поверхню шкіри. Під впливом отрути змінюється формула крові, різко падає гемоглобін, порушується робота центральної нервової та серцево-судинної систем». Медики вважають, що високий рівень смертності мешканців міста — наслідок неблагополучного навколишнього середовища. За словами депутата міської ради, заслуженого лікаря України Володимира Ющенка, смертність у Горлівці вдвічі перевищує народжуваність. «Хімічний завод практично кинутий напризволяще, і городяни — заручники цієї історії, — каже лікар. — Коли температура

сягає плюс 20 градусів, моноксид вуглецю починає випаровуватися. Підходиш, а тут «приємний» такий запах. Але якщо п'ятнадцять—двадцять хвилин пробуту в цій атмосфері, можуть бути непередбачувані наслідки».

Тривожний факт
Із 290 тисяч мешканців Горлівки на диспансерному обліку у лікарів перебувають 287 тисяч. Медики вважають, що в місті практично немає здорових людей.

Вирішення проблеми — у компетенції центральної влади. Міністерства промислової політики, економіки та фінансів повинні розробити і профінансувати проект утилізації відходів і його реалізацію. Але Київ не поспішає. «Що довше ми тягнемо, то більшою стає вартість робіт. Якщо в 2002 році утилізація тротилу коштува-

ла би 4,4 мільйона гривень, то на сьогодні — 17 мільйонів», — наводить цифри начальник головного управління промисловості та інфраструктури обласної державної адміністрації Віталій Кіжаєв. Щодо утилізації моноксидвуглецю, то будівництво спеціальної установи для його переробки обійдеться, за попередніми підрахунками, у 30 мільйонів гривень.

Гарантії, що не вибухнуть залишки тротилу, також ніхто не може дати. Поруч розташований хімічний концерн «Стирол» та величезні місткості із рідким аміаком. «У разі непередбачених обставин і потрапляння уламків до емкостей ані Горлівки, ані Дзержинська, ані Єнакієвого через дванадцять хвилин не буде», — не приховує занепокоєності начальник управління про-

мисловості міської ради Юрій Трунов.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА

Ліна КУЩ.

(Укрінформ).

Телефони корпунктів: Івано-Франківськ — (0342) 52-26-65; Донецьк (062) 338-50-09

Для завершення реконструкції аеровокзального комплексу в Луганську потрібно 234 млн. грн.
(Укрінформ)

Одеса приймає учасників відкритої всеукраїнської регати «Кубок портів Чорного моря–2009» (Укрінформ)

У НОМЕР

► **КРИМ**
Прапор звитяги на вершині

Сімферопольський прикордонний загін, створений перед Другою світовою війною на базі двох комендатур Одеського прикордонного загону, прославився в багатьох боях. А навесні 1944 року він прийняв під охорону ділянку кордону в Криму. В перший день липня тут традиційно відзначають день орденоносної частини. А на честь її 71-ї річниці офіцери Азово-Чорноморського регіонального управління Державної прикордонної служби започаткували нову традицію підняття на 1527-метрову вершину гори Чатир-Даг прапора прикордонної служби України. Цим вони засвідчують глибоку повагу охоронцям кордону, які загинули тут в боях з фашистами. Наступним місцем підняття прапора Держприкордонслужби України буде гора Кара-Тау, де в 1941 році від артобстрілу гітлерівців загинуло дві роти 184-ї прикордонної дивізії.

Віктор ХОМЕНКО.

► **ЛУГАНСЬК**
Студенти автоматизували діловодство в міськраді

У Свердловській міськраді починає працювати проект з автоматизації діловодства, що розробили чотири студенти-випускники факультету управління економікою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Захист комплексного дипломного проекту й став одночасно презентацією нової системи «Docworkflow».

З пропозицією вдосконалити застарілу комп'ютерну систему документообігу на кафедрі економічної кібернетики звернувся голова Свердловської міськради Олександр Шмальц. З вересня минулого року «далівці» почали працювати над проектом системи «Docworkflow», що здатна забезпечувати реєстрацію вхідних, вихідних і внутрішніх документів, контроль за їхнім виконанням, організацією й обліком руху документів між підрозділами та багато інших операцій. За словами Шмальца, поки проект запущено тільки в трьох відділах, але ефект уже помітний.

Алла АНТИПОВА.

► **ЖИТОМИР**
Замість дешевих меблів — люстра Сваровські і промислова пекарня

Перевіряючи товар, задекларований як «меблі в асортименті», працівники Житомирської митниці виявили, що громадянин Великобританії, який направляв його на адресу одної з українських фірм, намагався уникнути оподаткування. Наприклад, японські швейні машинки були взагалі не задекларовані. 11 м'яких крісел та м'який куточок значилися як зроблені із шкірзамінника, а під час перевірки виявилось, що насправді — з натуральної шкіри. У машині, яка підлягала декларуванню, були виявлені люстри зі стразами Сваровські і навіть дорожа промислова хлібопекарня. За фактом порушень складено протокол, а вантаж, орієнтовна вартість якого сягає півмільйона гривень, вилучено.

Олексій КАВУН.

Пригоди наших в Італії Там вони чужинці, а вдома — вигнанці

За кордоном нині трудиться півтора мільйона наших мігрантів, 80 відсотків із яких колись були висококваліфікованими фахівцями, які мають вищу або професійно-технічну освіту, хоч тепер працюють зазвичай не за спеціальністю. Про це повідомила міністр праці і соціальної політики України Людмила Денісова під час неформальної зустрічі міністрів праці країн—членів Європейського Союзу та держав — партнерів ЄС, яка відбулася в Женеві в рамках 98-ї сесії Міжнародної конференції праці. Людмила Денісова вважає, що економічні і соціальні наслідки міграції робочої сили з України мають як позитивні, так і негативні моменти. Позитив — це зайнятість, збереження трудових навичок, можливість отримувати доходи і допомагати своїй родині.

Негатив же, за її словами, це відтік кваліфікованої робочої сили з нашої країни, руйнація у багатьох випадках сімейних зв'язків, недостатній соціальний захист робітників-мігрантів та ризики пенсійного забезпечення. Міністр також відзначила, що сьогоденні ситуація на ринку праці наближена до тієї, яка спостерігається в багатьох європейських країнах, — ускладнена фінансовою та економічною кризами. Однак тут уже спостерігається тенденція до сповільнення негативних процесів.

Криза у світі й, зокрема, в Італії, значною мірою позначилася й на наших заробітчанах, яких там сила-силенна. Так, у Флоренції під час моєї подорожі я почула зовсім поруч у скверіку неподалік від Площі Синьйорії рідну мову. Обернувшись, побачила цілу групу жінок, які жваво обговорювали свої проблеми. Як з'ясувалося, це місце, де постійно збираються наші заробітчани для спілкування і звичайно в пошуках роботи. Тут їхня своєрідна явка. А тоді, ще не знаючи про це, я почула, як деякі з них скаржилися на своїх престарілих підопічних, каверзи яких треба переносити чи не щодня. Інша молодиця, як згодом з'ясувалося — тернопільянка Оксана, була незадоволена, що їй урізали зарплатню. Щоправда, на моє запитання згодом, скільки ж коштує її праця, Оксана не відповіла. Каже, вистачає, щоб утримувати двох дітей в Україні та допомагати батькам.

На батьківщину прагнуть. Але лише в гості

Загалом наша розмова після знайомства повернулася в русло, чи не хочеться додому. Тут дівчата в один голос відповіли, що дуже сумують за Україною. І обов'язково поїдуть. Та, як з'ясувалося потім, прагнуть вони на Батьківщину лише в гості. Бо за час, який прожили тут, вони змінилися. Як зізналися дівчата, змінилося ставлення до побуту, до відпочинку, до сприйняття життя і себе самих у ньому.

— Італійці до всього ставляться легше, і ми вже починаємо. Є якась радість, а в Україні весь час лише скаржаться на погане життя. — Ось так просто пояснила мені причини, які окрім, звичайно ж, заробітків,

тримають їх тут, ще одна моя співрозмовниця.

— Це вже як азарт, ми звикли до пристойних грошей. І, шоразу зарікаючись, що це востаннє приїздиш, знову повертаєшся, бо батькам треба дати на ліки, син забажав другу вищу освіту, — зізналася ще одна співвітчизниця Ірина. — А тепер, каже, ще й міцно зв'язала себе кредитом.

До речі, наші співвітчизники, кажуть, що кредити в італійських банках вимагають набагато менших відсотків, ніж якби брали їх вдома. Тому беруть в Італії, а використовують по-різному. Приміром, Леся, яка працює тут з чоловіком, за цей час з допомогою кредиту придбала житло на батьківщині. А тепер мають невеличке помешкання і у Флоренції.

Багато заробітчан хотіли б повернутися додому і відкрити свою справу. Знову ж таки, кажуть, вони зробили б це залюбки, але... в Україні дуже важко розпочинати бізнес. Тут на кожному кроці вимагають хабара. У Венеції мені зустрілося подружжя ще з однією історією... Свого часу Оля і Олег, заробивши грошей, вирішили відкрити власну справу в себе вдома на Вінничині. Це був звичайний продуктовий магазин.

— Ми мусили його через два місяці зак-

ДЛЯ ДОВІДКИ:

За різними оцінками, така допомога наших заробітчан щороку становить від 2,5 до 5 відсотків ВВП.

рити, бо податки і побори становили 80 відсотків від прибутку, — каже не без болю Ольга. Тепер вони працюють на італійця. Але, запевнила, тут що заробив — усе твоє.

...Італія сьогодні потребує робочої сили. Це нація, яка старіє і чия молодь не надто прагне працювати на брудних роботах. Тому італійський уряд зацікавлений, щоб робітники-іноземці вливалися в суспільство. Для цього тут організовують усілякі навчальні курси. Про такі мені розповідали в Римі. Там іноземців, приміром, безкоштовно навчають італійської мови. Та все ж переважна більшість наших співвітчизників оволодівають мовою самотужки, а працюють переважно на некваліфікованій роботі. Своєрідну роздвоєність між країною, яка дає змогу

вижити, і домом українські заробітчани пояснювали мені так: «Італійці нас не приймають, бо ми іноземці, ми для них лише робоча сила. Коли ж ми приїздимо додому, то нас не розуміють сім'я, друзі, бо за цей час змінюються наші інтереси».

Але найбільше, мабуть, не розуміє їх власна держава, яка не зробила жодного кроку на законодавчому полі, щоб у її громадян з'явилось бажання повернутися. Заробітчани й надалі залишаються поза увагою чиновників, хоча могли б, та, власне, і є, важливими інвесторами держави. Щороку лише з Італії трудові мігранти надсилають в Україну 300 мільйонів євро! І це лише прилизні дані. Тим часом самі вони так і живуть — між домівкою, яка вже від них віддалася, і країною, яка ще не стала їм рідною.

Марина КРИВДА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

У Вінниці буде така набережна, як у Ялті На її реконструкцію планують витратити майже 35 мільйонів гривень

Проект реконструкції набережної Південного Бугу в центральній частині Вінниці міська влада винесла на обговорення громадськості після того, як було укладено угоду з інвестором на фінансування робіт.

Інвестор запевняє, що це благодійна інвестиція у благоустрій, яка не передбачає жодного комерційного інтересу. Протягом двох місяців вінничани можуть вносити свої пропозиції, зауваження, побажання стосовно облаштування берега Південного Бугу на ділянці між Центральним і Староміським мостами. Дехто з них уже висловив свою думку під час першого громадського обговорення проекту, на яке зібралось більш як 500 мешканців Вінниці. Воно відбувалося на подвір'ї кондитерської фабрики «Рошен», що розташована на березі Південного Бугу. Саме за кошти цього підприємства, а також благодійного фонду Петра Порошенка оновлюватимуть набережну.

— Відмінність нашого проекту в тому, що він не переслідує жодного комерційного інтересу, — каже Петро Порошенко, засновник благодійного фонду. — Не буде там ні магазинів, ні торговельних точок. Насправді це є чесна, щира інвестиція у благоустрій, у створення, можливо, найкращого у Вінниці місця для відпочинку.

Сорок років набережну у Вінниці не реконструювали й не оновлювали. Представлені під час обговорення кольорові плакати із її зображенням після реконструкції різко відрізнялися від того, що бачили перед собою учасники обговорення проекту. Оновлена набережна Південного Бугу нагадуватиме набережну Ял-

ти, наголошували автори проекту. Це буде надзвичайно красиве місце з фонтанами, дитячими ігровими майданчиками, алеями, скульптурами, ліхтарями уздовж дамби. Територію планують зробити вільною від алкоголю та куріння.

— Ми хочемо, щоб це був спільний проект вінничан, а не Порошенка чи Гройсмана, тому й виносимо його на обговорення громади, — сказав міський голова Вінниці Володимир Гройсман після підписання інвестиційної угоди.

Перший камінь у нову справу планують закласти у вересні нинішнього року. Загалом роботи триватимуть майже три роки. Головний архітектор Вінниці Наталія Котошук пояснює такий тривалий термін тим, що, по-перше, самі роботи копіткі; по-друге, вони будуть ускладнені деякими екологічними перепонами.

— Більшу частину робіт вико-

нуватимуть з води, — уточнює співрозмовниця, — для цього застосовуватимуть плавзасоби, плаваючі крани, баржі. Навіть залучатимуть водолазів. Природоохоронні структури надали свої погодження з певними обмеженнями, наприклад, не можна працювати під час нересту риби чи в зимовий час. Так само не можна погіршити стан річки, змінювати ландшафт території. Буде також встановлено нове укріплення для захисту берегової лінії від можливих повеней.

Працюватимуть на втіленні проекту місцеві будівельники, будівельні матеріали — також місцевого виробництва.

— Під час кризи люди будуть тільки вдячні нам за надану роботу, — зауважує пан Порошенко. Та й податки всі сплачуватимемо в бюджет міста.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Багато заробітчан хотіли б повернутися додому і відкрити свою справу

ЗНАННЯ — СИЛА

Тестування дає шанс вибитися в люди

Випускник Фурсівської сільської школи Сашко Соболев, який набрав по 200 балів у кожному з трьох тестувань, розповів, що з часу впровадження зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) наполовину вступили на державне навчання до ВНЗ.

— З яких дисциплін ти проходив ЗНО?

— Фізика, біологія та українська мова і література. З двох перших тестів я уже знав свої оцінки, а от за останній хвилювався найбільше. Впродовж року я перечитав усі твори в оригіналі. Бо якщо їх читати з хрестоматії чи взагалі з критики — втрачаються деталі. А на ЗНО дуже часто «чіпляються» саме до дрібниць.

— А який тест був найлегший?

— Біологія, мабуть. Завдання не складні. Я на все відповідав легко і впевнено. Неважко було скласти й фізику. На Всеукраїнській олімпіаді з цього предмета я посів перше місце, а з біології став переможцем в області.

— З таким сертифікатом ти можеш обрати будь-який університет...

— Я вже визначився: університет імені Шевченка. Знаю, що там саме на фізиці завжди збирається дуже хороший колектив студентів. Багато олімпіадників.

— Чи є у твоїх батьків можливість платити за навчання?

— Це було б дуже сутожно для сім'ї. Довелося б економити на всьому. Запровадження ЗНО дає величезний шанс для всіх дітей вибитися в люди. Я добре знаю ситуацію в селі. Рідко хто з односельчан вступав до університетів та ще й на «бюджет». А з минулого року, коли впровадили тестування, кількість таких зросло вдвічі!

Мирослав ГАНУЩАК.
Білоцерківський район
Київської області.

ЛИПКІ РУКИ

Підпис коштує мільйони

У Чернівецькій області працівниками Державної служби боротьби з економічною злочинністю (ДСБЕЗ) викрито посадовців одного з управлінь обласної державної адміністрації (ОДА) та ТОВ, які внесли до акта приймання виконаних робіт, пов'язаних з ремонтом у трьох селах регіону дитячих садків та шкіл, що потерпіли від повені, неправдиві дані про обсяги. Ця інформація прийнята та підписана службовцями, внаслідок чого правопорушники незаконно отримали понад 1,14 мільйона гривень.

На Запоріжжі працівниками ДСБЕЗ розкрито правопорушення службовців одного з управлінь ОДА, які в рамках виконання загальнодержавної програми «Шкільний автобус» підписали недостовірні акти прийому-передачі 15 автобусів. Підприємство-постачальник незаконно отримало три мільйони гривень.

Коментар міністра внутрішніх справ Юрія ЛУЦЕНКА:

— Лише за п'ять місяців 2009-го працівники міліції викрили 4800 махінацій з державними коштами. З казни викрадено мільярд 520 мільйонів гривень. На 756 мільйонів гривень накладено арешт, решта коштів, на жаль, втрачена. На гарячому спіймано 1619 чиновників різних рангів. Наше завдання — довести кримінальні справи до суду, які не повинні затягувати їх розгляд. До речі, за розкрадання бюджетних коштів передбачено покарання до дев'яти років позбавлення волі.

Якщо спрацюватиме принцип невідворотності покарання, вважаю, це буде надійним шепеленням чиновникам-розкрадачам.

У КОМІТЕТАХ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Іменні стипендії зростуть

У Комітеті з питань науки і освіти обговорено проект постанови про внесення змін до постанови Верховної Ради України «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих закладів освіти» (щодо збільшення розміру іменних стипендій ВРУ).

Голова Комітету Володимир Полохало поінформував, що «сьогодні іменні стипендії Верховної Ради України значно менші порівняно з іменними стипендіями Президента України та Кабінету Міністрів України». Також він додав, що «згідно з проектом постанови передбачається встановлення 175 стипендій у розмірі 900 гривень для студентів вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації та 325 стипендій у розмірі 1200 гривень для студентів ВНЗ III—IV рівнів акредитації».

Учитель дарує перемоги

ТВІР РОКУ

Нещодавно я отримала свідоцтво про закінчення музичної школи. Та ще два-три роки тому я вже знала, що не вступатиму до консерваторії і ніколи не стану уславленою піаністкою.

Почуття можна передавати мовою музики, а можна і словом. Не знаю, яким чином і коли любов до музики поступила-ся пристрасті до журналістики. Восени я поділилася своїми намірами з викладачем музичної школи № 5 Ольгою Юрївною Мороховою. Педагог, віддаючи серце дитині, зрозуміло, не може припустити, що на якомусь етапі своїми ж зусиллями допомагає вихованцю вилетіти з клітки учительських ілюзій... Вона допомогла, широко підтримуючи моє бажання іти в журналістику.

Дякую Вам за це, Ольго Юрївно! І якщо це трішечки втішить

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Антимонопольний комітет зобов'язав Міністерство освіти та науки запровадити уніфікований порядок формування цін на платні послуги з навчання у вищих закладах освіти, що дасть змогу привести їх до економічно обґрунтованого рівня.

На вимогу комітету міністерство повинно, перше, визначити вичерпний перелік витрат, які можуть входити до вартості платних послуг із підготовки фахівців і є безпосередньо пов'язаними з наданням таких послуг, а також розробити методику розрахунку розміру валових витрат, на підставі яких формується вартість навчання.

По-друге, Міносвіти має забезпечувати постійний дієвий контроль за дотриманням ВНЗ вимог наказу від 11.03.2002 року №183 «Про затвердження Типового договору про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами». Зокрема, це стосується беззаперечного дотримання умови щодо встановлення розміру плати за весь строк навчання і неможливості її зміни протягом дії договору, укладеного зі студентами.

Вас, скажу: я музикант у душі набагато більше, ніж на сцені.

Сьогодні в музичних школах педагогів з великої літери, вчовидь, небагато. Моя Вчителька, що дарувала мені перемоги над собою — одна з них.

...На початку музичної «кар'єри» у престижному класі музичного училища мої наставники змінювались, як пори року. І ко-

ли з приходом чергового ментора в мене з'явилася стовідсоткова відраза до виконання навіть пісеньки про ялинку, моє навчання в музучилищі закінчилось.

А тим часом... Коли мама шукала найкращих менторів, коли мені доводилось далеченько їздити до училища, великий педагог, мій педагог, була поруч — у найближчій школі № 5.

...Минуло сім років. Біля нашого будинку відремонтували дорогу, замінили вікна в школі, я двічі змінювала колір свого волосся. Уже не ті в мене погляди на життя, саму себе. Іншим стало моє оточення. А Ольга Юрївна зовсім не змінилась. Як завжди привітна, добра, талановита.

Спочатку було просто. Дуже просто. А посередині шляху почалися у мене труднощі. Часто хотілося кинути все. Бувало, не розуміла, що від мене вимагають.

Випускні класи давалися особливо важко. Навантаження в одинадцятиріччі, курси, редакторство газети, курсова робота в МАН, багато інших справ, якими належало займатися після уроків. Потім випускні іспити, ЗНО і, найголовніше — відсутність вдома фортепіано.

Та я навчилася цінувати кожную вільну хвилину. І завжди відчувала присутність Ольги Юрївни, її постійні «словесні стусани», на кшталт: «Ти що, білий прапор прасуєш? Втома — це ж така рідкісна насолода душі. Не думала, що така гарна і розумна дівчинка може бути слабачкою. За ноти — і займатися! За працею і втома мине...»

Вимогливість наставниці іноді доводила до протесту, але трохи перевівши подих, з часом, почала розуміти, що насправді більше нікому, окрім неї і мамі, мій успіх не був потрібний.

Ольга Юрївна майже нічого не знала про мене, але вона знала мене. Вона казала, що праця — це завжди успіх, а успіх — це насолода.

Лише такі педагоги — сильні, душевні, фанатично віддані професії — сіють зерна добра і мудрості. Упевнена — вони проростуть...

Марія РУБАН,
одинадцятикласниця ЗОШ № 57.
Миколаїв.

На знімку: Ольга Юрївна з ученицею Марійкою.
Фото надано автором.

Абітурієнти атакують виші

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Зайшовши усередину приміщення починаєш розуміти: плюс 32 градуси зовні ніщо порівняно зі спекою і задухом, що панує тут. Та найспекотніше стає від кількості охочих навчатися у виші. До інформаційних стендів — не пробитися, всі столи, спеціально виставлені для заповнення абітурієнтами необхідних документів, — зайняті, черги до ксероксів починаються в одному кінці зали, а закінчуються в іншому. А от розгублених облич майбутніх студентів небагато — переважна більшість заздалегідь обрали потрібні напрями й тепер цілеспрямовано заповнюють анкети. І мало не над кожним стоять батьки, контролюючи кожне слово своїх чад. «Ти що написав? Який менеджмент? Маркетинг пиши», — криком виправляє одна з мам свого вже вкрай заляканого сина.

Хвилювання батьків можна зрозуміти: бюджетних місць обмаль, а ціни на навчання зросли по Україні в середньому на 25—30 відсотків. Найдорожче коштуватиме сім'ї виховання майбутнього фахівця з міжнародних відносин. У НАУ, приміром, за один місяць навчання на денній формі за цією спеціальністю доведеться викласти 1900 гривень. Не набагато дешевше властяться «вивчити» майбутніх правознавців, філологів чи експертів з туризму. На місяць це вартуватиме 1560 гривень. А цього-річ уперше проходить набір на навчання до Інституту аеронавігації — транспорт і транспортна інфраструктура, а також радіотехніка, радіоелектронні апарати та зв'язок.

Проте зупинятися на одному вузі майбутні студенти не бажають. І свої документи більшість планують подавати в декілька

вищих шкіл. Тим, хто ще не визначився, допомоги може інтернет-ресурс vstup.info. На ньому розміщено покажчик можливих професій, перелік закладів, що їх навчають, і решта необхідної інформації, як от загальний обсяг прийому на спеціальність, кількість бюджетних місць, перелік необхідних сертифікатів та документів і вартість навчання за семестр.

А тим часом, як передас наш власний кореспондент Петро Мельник, в деяких регіонах вступна кампанія так і не розпочалася. За словами координатора загальнонаціонального проекту «Вступ-2009 очима громадськості» Алли Волошиної, 29 червня розпочався ще й громадський моніторинг вступної кампанії, що впроваджується коаліцією громадських організацій в 11 областях України. Саме цей десант громадських спостерігачів, «озброєних» анкетами, опитувальниками та фотоапаратами для незалежного спостереження і виявив: у приймальних комісіях вищих навчальних закладів панують тиша і порожнеча.

Як з'ясувалося, абітурієнти не змогли вчасно отримати сертифікати, оскільки ті не надійшли до регіональних центрів оцінювання якості освіти. Водночас сайт Українського центру оцінювання якості ос-

віти повідомляє, що 25—26 червня сертифікати з результатами ЗНО до пунктів реєстрації Києва, Київської, Львівської, Черкаської, Рівненської, Волинської, Луганської, Донецької областей відправлено.

Жодних пояснень ситуації, що склалася, Український центр оцінювання якості освіти не надає. Але деякі регіональні центри, посилаючись на той-таки центр, повідомляють, що учасники зовнішнього незалежного тестування зможуть отримати сертифікати за місцем реєстрації для вступу до вишів із 30 червня по 15 липня. Тим часом і абітурієнти, і приймальні комісії та громадські спостерігачі сподіваються, що сертифікати все-таки надійдуть до вступників раніше 15 липня.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Скріпа КОВАЛЬЧУКА.

175 років юності

Продовжуємо публікувати матеріали до 175-річчя Київського національного університету імені Тараса Шевченка (першу публікацію див. у «Голосі України» за 26 червня ц. р.). ХХ століття було для університету драматичним. Він пережив дві світові війни, двічі евакуювався, кілька разів змінював ім'я, реформувався і навіть закривався. Не раз здавалося, що над храмом науки нависає загроза зникнення — світ з'їхав з глузду й відмовився від інтелекту...

II. Храм науки між двома війнами

Вигнання чужих

19 липня (1 серпня) 1914 р. Німеччина оголосила Росії війну, що згодом переросла у Першу світову. На хвилі патріотичного піднесення Рада Київського університету св. Володимира передала цареві Миколі II свій урочистий адрес з висловлюванням вірнопідданих почуттів.

У розпорядження Російського товариства Червоного Хреста передавалися щойно збудовані на Батиєвій Горі будівлі патолого-анатомічного інституту і університетських клінік та лабораторій, де можна було розмістити військовий госпіталь на 400 ліжок. Це високо оцінила покровителька Російського товариства Червоного Хреста імператриця Марія Федорівна.

Влітку 1915 р. факультетські клініки університету працювали тільки на військові потреби. Міністерство народної освіти постійно збільшувало число студентів на медфакультетах.

Університет допомагав діючій армії, виготовляючи для неї необхідні хімічні речовини, медикаменти. В університетських лабораторіях налагодили виробництво хлороформу, перекису водню, сулеми, новокаїну, тріоналу, антипірину, салолу, аспірину, антифебрину, фенацетину, кофеїну, колодію та інших препаратів, хлороформу та ефіру для наркозу.

З перших днів війни в російському суспільстві почалася «полювання на вільдом». 13 вересня 1914 р. рішенням російського уряду з усіх державних і приватних навчальних закладів були усунуті всі піддані німецького, австрійського чи угорського монархів. З Університету св. Володимира через це, зокрема, був виключений син німецького колоніста студент історико-філологічного факультету Ф. Ернст (згодом — відомий український історик і мистецтвознавець). Позбавлено почесного членства професорів австрійських та німецьких університетів. Людей з іноземними, необов'язково навіть німецькими, прізвищами підозрювали у співчутті противнику, шпигунстві. В університеті на спеціальний облік були взяті викладачі та служителі, котрі мали «іноземне походження». До такої категорії потрапили 30 чоловік (не тільки німці, а й представники союзних націй — англійці, французи, італійці). Серед них були як садівник ботанічного саду Е. Гомбаум, так і вчені зі світовими іменами: професори В. Перетц, А. Сонні, Г. Пфейффер, Р. Фогель, Г. Де-Метц, М. Бунге, Д. Граве, К. Гейбель. 65-літній дійсний статський радник, позаштатний заслужений ординарний професор Ф. Кнауер, який понад 30 років викладав у Київському університеті порівняльне мовознавство, порівняльну граматику і санскрит, був автором підручника з цієї давньої мови, який і досі не втратив актуальності. Професор був висланий з Києва до Томської губернії, де згодом помер.

Тим часом у грудні 1914 р. Рада університету обрала генерала Іванова та верховного головнокомандувача російськими військами великого князя Миколу Миколайовича (молодшого) своїми почесними членами. Загалом у 1914—1918 рр. Університет св. Володимира обрав лише п'ятьох нових почесних членів, у тому числі й двох згаданих.

Напередодні війни в університеті навчалися 4919 студентів. У липні—вересні 1914 р. університет провів черговий набір — прийнято 968 душ.

Російська армія в середині 1915 р. здала німецьким та австро-угорським військам Галичину і значну частину Волині. У Києві почалася евакуація.

Планувалося евакуювати весь університет. Однак 4 вересня 1915 р. головнокомандувач Південно-Західним фронтом генерал Іванов дозволив залишити на місці медфакультет. До Саратова були переведені три факультети: історико-філологічний, юридичний і фізико-математичний. Університет св. Володимира функціонував в Саратові впродовж майже цілого року. У травні 1916 р. російські війська під командуванням генерала Брусилова пішли в успішний контрнаступ. Університет повернувся додому. Заняття почалися із запізненням, 14 жовтня 1916 р., й відбувалися у напівпорожніх аудиторіях. Майже всі студенти 1-го і 2 курсів, окрім непридатних за станом здоров'я, були призвані до армії.

На кінець 1916 р. в університеті було: 52 професори (3 заслужених ординарних, 36 ординарних і 13 екстраординарних), 69 приват-доцентів, 1 астроном-спостерігач, 6 прозекторів, 27 сторонніх викладачів (у тому числі 18 заслужених ординарних і 4 ординарних професорів). Ще 47 осіб були залишені при кафедрах для підготовки до професорського звання. Студентів навчалось 3105: на історико-філологічному факультеті — 214, на фізматі — 645, на юридичному — 952, на медичному — 1294. Впродовж 1916 р. на військову службу призвано 2570 студентів (у тому числі 340 з тих, що вступили восени на перший курс).

Світ перевернувся

2 березня 1917 року цар Микола II зрікся престолу. Того самого дня в університеті заняття припинилися. «Червоний корпус» зайняла студентська міліція. Заняття відбувалися нерегулярно. Студенти кричали професорам: «Ми вас не поважали і поважати не будемо!» 11 вересня ректора М. Цитовича не впустили до «червоного корпусу». Обов'язки ректора почергово виконували декани факультетів, а 6 квітня 1918 р. ректором став декан юрфаку професор Є. Спекторський.

23 червня 1917 р. Центральна Рада видала «Універсал», яким проголошувала право українського народу на державну автономію в складі Росії. Рада професорів університету ігнорувала всі запити українського уряду через те, що вони були написані «незрозумілою» мовою.

Отже, Університет св. Володимира залишався оплотом русифікації в Україні. Активісти національно-культурних і наукових товариств ініціювали створення у Києві самостійного Українського народного університету. 5 жовтня 1917 р. він відкрився (ректор — професор Київського політехнічного інституту І. Ганицький, секретар — приват-доцент Університету св. Володимира Ф. Сушицький). Заняття тимчасово йшли в корпусах Університету св. Володимира.

В кінці травня 1917 р. міністр народної освіти Тимчасового уряду дозволив заснування в Університеті св. Володимира чотирьох українознавчих кафедр: на історико-філологічному факультеті — української мови, літератури, історії України; на юридичному факультеті — історії західно-руського права. Викладання тут дозволялося українською мовою.

Керівництво університету не поспішало — лише 17 листопада 1917 р. оголосили конкурс на ці кафедри, але його результати не було підбито аж до весни 1918 р. Тільки наприкінці 1918 р. украї-

нознавчі кафедри посіли штатні професори.

Робота університету ускладнювалася великими фінансовими труднощами, розв'язати які не вдалось ані у 1917 р., ані у 1918 р. Заборгованість по оплаті персоналу становила 243 950 карбованців — майже 36% річного бюджету, що його мав одержати університет з держказначейства на 1917 р.

Академічне життя університету остаточно зруйнував жовтневий переворот у Петрограді. В грудні 1917 р. почалася більшовицька інтервенція. Проти Української Народної Республіки було кинуте 30-тисячне угруповання червоних військ, яке просувалося до Києва.

В січні 1918 р. відбулося віче українського студентства Університету св. Володимира і новозаснованого Українського народного університету, на якому було вирішено сформувати Студентський курінь Січових стрільців. Створено лише одну сотню, до якої, окрім студентів, увійшли учні 2-ї Київської української гімназії, фельдшерської та гідротехнічної шкіл. Командир сотні — студент Українського народного університету сотник Омельченко, бунчужний — гімназист О. Сушицький, брат приват-доцента Університету св. Володимира. 29 січня 1918 р. поблизу станції Крути майже цілу добу 118 бійців студентської сотні та інші добровольці стримували наступ переважаючих сил більшовиків. В полон потрапили 35 бійців студентської сотні, з них 28 розстріляні на станції Крути. Серед загинув — шонайменше шестеро студентів Університету св. Володимира (Андрєєв, Божко-Божинський, Л. Дмитренко, М. Лизогуб, О. Попович, В. Шулгин) та восьмеро студентів Українського народного університету.

ВІНО, КІНО і Шевченко

При заснуванні Університет отримав назву «Імператорський університет святого Володимира». До речі — єдиний в імперії університет, який отримав ім'я. Це було пов'язано з ідеологічними завданнями, які покладала на нього царський уряд. Передбачалося, що ім'я рівноапостольного князя, який хрестив Русь і створив могутню середньовічну державу, назавжди поставить крапку на польських претензіях щодо Києва. Університет початково створювано як осередок перевиховання в проімперському дусі польського дворянства.

Титул «Імператорський» університет проніс аж до краху імперії Романових у лютому 1917-го, а через неповних три роки більшовики відібрали ім'я святого князя. Й сам університет реформували (деформували) у Вищий інститут народної освіти (ВІНО). Цьому закладові також годилося дати якесь ім'я. Прийнято на початку 20-х років видалася постанова одного із найавторитетніших українських соціалістів, колишнього приват-доцента університету, відомого українського історика та громадського діяча Михайла Драгоманова. З ім'ям Драгоманова ВІНО пережив чергову реорганізацію у Київський інститут народної освіти (КІНО) в 1924 р., але при цьому ім'я Драгоманова зникло з назви вузу.

На початку 1930-х років стала очевидною неспроможність «переформованих»

в інституті народної освіти університетів забезпечити належну підготовку кваліфікованих фахівців. Більшовики нарешті вирішили припинити знушення над вищою освітою і відновити класичні університети. 10 березня 1933 р. Раднаком УСРР ухвалює постанову «Про організацію на Україні державних університетів». Поряд із Харківським, Одеським і Дніпропетровським передбачалося відновлення університету в Києві з нового, 1933/1934 навчального року.

Відновлений Київський університет якийсь час не мав імені. А з грудня 1934 р. до травня 1935 р. носив ім'я Отто Шмідта, відомого вченого-полярника, випускника університету.

Ідея надати університетові ім'я Шевченка обговорювалася з 1937 р. Українську інтелігенцію розстріляно або заслано до таборів, а владі треба сформувати новий образ «радянського українця». Новий «український радянській нації» слід було дати нового героя. На цю роль обрали Тараса Шевченка, перед тим до невпізнанності викрививши та вульгаризувавши його творчість і біографію. Більшовики перетворили великого поета на примітивзоване знаряддя своєї пропаганди.

Зважаючи на ідеологічну важливість для сталінського режиму перетворення Шевченка на «марксиста», поета-революціонера, поборника дружби народів тощо, в 1938 р. в КДУ було створено спеціальну комісію на чолі з М. Русанівським, яка розробила і реалізувала низку заходів, спрямованих на популяризацію відповідного образу Тараса Григоровича.

На початку 1939 р. колектив університету звернувся до уряду із клопотанням про присвоєння КДУ імені Тараса Шевченка. А вже 5 березня 1939 р. Голова Президії Верховної Ради СРСР М. Калінін підписав Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про увічнення пам'яті поета Т. Г. Шевченка у зв'язку з 125-річчям з дня його народження». Так університет отримав ім'я Шевченка. Тим самим указом Шевченкове ім'я присвоювалося Київському театру опери і балету.

А 6 березня 1939 р. в парку напроти червоного корпусу урочисто відкрили пам'ятник Тарасу Григоровичу роботи скульптора М. Манізера і архітектора Є. Левінсона. Шевченко символічно зайняв місце свого колишнього гонителя імператора Миколи I. Втім, влада не змогла перетворити образ поета на примітивний лубок. Уже з 1950-х пам'ятник Шевченкові у парку біля університету став місцем зборів дисидентів.

Але до того університетові довелося пережити ще одну війну.

Підготовлено за матеріалами, наданими Прес-центром Національного університету імені Тараса Шевченка.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ТВОРЧИСТЬ ЧИТАЧІВ

Дніпровські пляжі

На дніпровські пляжі
тільки сонце ляже
розіллє літепла барвограй.
Враз дорослі й діти,
мов весняні квіти,
заквітчають берег
у розмай.
Це ж для нас, кияни,
літечко кохане
ніжиться у сонячнім
вінку.
В купелі Славути,
щоб здоровим бути
і примножить сили
на віку.
Тож спішім, кияни,
радісні й рум'яні
в сонячні обійми до води.
На ці диво пляжі,
придніпровські кражі,
збережім чарівність
назавжди.

Михайло ДАЦЮК.

Київ.

Про хороше думати й говорити

Люди давно хочуть бути сильними. У природі є така можливість — це об'єднання. Коли люди об'єднуються в колективи, їхня сила збільшується в багато разів. Так давайте скористаємося цією можливістю для добрих справ, які допоможуть усім.

Нас багато, нас мільярди на Землі й, на мій погляд, ми — мислячі люди — можемо допомогти собі самі. Якщо будемо говорити тільки позитивні слова, робити добрі вчинки, посилати благі думки, то допоможемо дуже багато чого. Адже відомо, що найдужча енергія — це енергія думки й слова.

Передана словами інформація зберігається, поки не виконає тієї ролі, що закладена в її змісті. І ця енергія не зникає, вона повертається до тієї людини, від якої її було спрямовано. Ось чому так важливо думати, говорити, діяти тільки позитивно, посилати в Космос лише добро.

А своїми поганими думками, словами, роздратуванням, злістю, гнівом, обуренням ми створюємо багато негативної енергії, тому Земля хворіє й ми теж.

Я вважаю: якщо люди зміняться на краще, то, відповідно, і життя навколо нас стане інше — менше буде землетрусів, ураганів, повеней...

Наші мрії, думки, слова повинні бути прекрасними! Нехай вони діють і створюють найкращі образи, служать для пізнання вищих істот, стануть плідними й створять дорогоцінну позитивну вібрацію на загальну користь.

П. МАЛОВИК.
Дніпропетровськ.

Що заважає міському голові вивчити мову?

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Вельмишановний Леоніде Михайловичу! Звертаюсь до Вас з цим відкритим листом з приводу дуже важливого, принципового, державного значення питання. Йдеться про незнання і невикористання Вами як міським головою державної української мови.

У своєму попередньому листі до Вас, ще на початку виборчої кампанії, я запитував, чи маєте Ви моральне право балотуватись з такою істотною вадою на цю посаду? По телефону від одного з Ваших молодих помічників одержав відповідь, що Ви дуже набожна, культурна, етична, ерудована, душевна, високодуховна, гуманна і благодійна людина, перелічені риси якої з надлишком компенсують зазначену «мовну ваду».

Так-от, дозвольте мені категорично з цим не погодитись!!! Перебуваючи на посаді градоначальника столиці держави, Ви повинні бути уособлен-

ням таких якостей, як мораль, національні свідомість і культура, одне слово, патріотизм.

На превеликий жаль, Ви не дотягуєте до жодного з цих параметрів. І це не просто Ваша особиста ганьба, а й ляпас усім киянам.

Коли ж Ви інколи намагаєтесь щось висловити українською мовою (та навіть прочитати по заготовленій для Вас шпаргалці), то волосся стає дибом і хочеться і волати, і реготати. Невже Вам самому не соромно отак нівечити, ганьбити, спотворювати нашу рідну мову, безсоромно і безвідповідально глумитись (під Ваші супутні «хіхоньки-хахонь-

ки») над нею?! Хіба забули, як, заступаючи на посаду міського голови, Ви з натхненням обіцяли найближчим часом досконало оволодіти українською мовою? Часу минуло чимало, і що? Чого ж Вам не вистачає — здібностей, часу, хисту, змоги, вміння, розуму, пам'яті чи розуміння необхідності вивчати і знати мову своєї держави?

І як же це можна зоставити з Вашими похвальбами про те, яким Ви були надзвичайно здібним учнем, студентом і аспірантом, як Ви самотужки досить швидко підіймалися вагомими щаблями службової драбини?

Як приклад ганебного ставлення до державної мови наводжу цитату з Ваших одкровенень: «Мені на Кабміні робити нічого. Це шабаш, справжнісінький шабаш для київського мера. Нікуди я не піду. Я знаю добре цю команду, компашку, і там мені робити нема чого. Прийде до вас один з моїх двірників і поговорить з вами

вашою рідною мовою» (виділено. — Авт.).

Тож яку треба мати барську бундючність, пихатість, зневагу і презирство до людей, котрі розмовляють своєю рідною, на Ваш погляд, — «хлопською», мовою?! А Ви, пробачте, проффесор з Оксфорда чи Гарварда?

А може, Ви до дрижаків бажаєте залишити свій слід у «Книзі рекордів Гіннесса» не тільки як найкращий у Космосі, крім самого Бога (з Ваших слів) співак, а й як єдиний у всьому світі мер столиці держави, котрий не володіє і не вживає мови своєї держави?

Отож проаналізуйте викладене і самі зробіть висновки.

Чекаю Вашої особистої відповіді мені та громадянам України (зрозуміло, що — українською мовою) на всі викладені запитання.

Юрій ПИСАРЕНКО,
ліквідатор-чорнобильець 1-ї категорії, почесний донор України, ветеран праці (вік — 75 років).

ФОТО З КОНВЕРТА: ЕМОЦІЇ

Фото Андрія ІЛЬЧЕНКА.

Київ.

Ми пропонуємо вам нашу нову підрубрику "Фото з конверта: емоції". Поділіться з нами своїми фотографіями, на яких зображені будь-які ваші емоції. Якісні та найемоційніші фотокартки обов'язково побачить вся Україна.

Колектив доведений до відчаю

Депутатський корпус Карлівської районної ради стурбований ситуацією, що склалася на колишньому підприємстві — Карлівській нафтогазорозвідувальній експедиції глибокого буріння ДП «Полтаванафтогазгеологія» НАК «Надра України».

З 1 травня цього року дане підприємство реорганізоване в партію глибокого буріння. Заробітна плата на державному підприємстві не виплачується з вересня минулого року. Заборгованість зростає.

Крім того, за інформацією працівників підприємства, протягом 2008—2009 років десятки тонн обладнання експедиції під виглядом металобрухту було вивезено і продано. Коштів від його реалізації підприємство не отримувало.

Колектив, доведений до відчаю, попереджає про готовність провести акції громадянської непокорі. Найближчим часом планують припинити роботу на всіх бурових свердловинах, що знаходяться в їх підпорядкуванні, а це може призвести до непередбачуваних негативних наслідків.

Зважаючи на те, що звернення керівництва району до облдержадміністрації, обласної ради, керівництва ДП «Полтаванафтогазгеологія» не принесли бажаного результату, єдиний вихід вбачаємо у втручанні в справу «четвертої влади» — засобів масової інформації. Сподіваємося, що сторінки газет донесуть до свідомості керівників геологічного й нафтогазового комплексів нашої держави інформацію про стан галузі в регіонах й вплинуть на її розв'язання.

В. КАПЛОУХИЙ,
заступник голови районної ради.

Карлівка
Полтавської області.

На інвалідів бракує коштів

Добрий день, вельмишановна редакціє!

Улюблений «Голос України» передплачую з 2006 року і наразі сподіваюся на його допомогу.

А звернутися до газети мене спонукали події, які відбуваються в нашій країні і зачепили безпосередньо мене. Перед виборами усі кандидати у депутати голосно заявляли, що знімуть пільги та недоторканність з високопосадовців. Але, досягнувши своєї мети, ці люди забули про свої обіцянки і тепер навпаки — знімають пільги та соціальну допомогу з лежачих інвалідів-спинальників. Чим порушують наше право на життя, яке гарантує Конституція України.

У відповіді з Головного управління праці та соціального захисту населення Хмельницької обласної держадміністрації від 24.04.2009 року № 02/02-3908 йдеться, що виділити кошти з районного бюджету на виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги, немає можливості у зв'язку з їх відсутністю.

Мені відповідають, що у районному бюджеті не вистачає коштів

для інвалідів. Але якщо їх немає для нас, то не повинно бути і взагалі. А тут порушується постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2004 року №558 «Про порядок призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги».

На інвалідності я вже дванадцять років. І ворогові не побажаю побути в моїй шкурі хоча б один день та ще й без сторонньої допомоги. Невже у наших можновладців зовсім немає совісті і вони не замислюються над своїм майбутнім? Адже ніхто не знає, що з ним може статися завтра.

З урахуванням наведених вище обставин вимагаю виконання у повному обсязі Постанови Кабінету Міністрів України №558 від 29.04.2004 року, тобто виплатити мені заборгованість у розмірі 515,70 гривні.

Залишаю за собою право, відповідно до статті 55 Конституції України, після використання усіх національних засобів правового захисту звернутися до відповідного міжнародного суду.

Микола ЛОЗОВИЙ,
ветеран праці,
довічний інвалід-спинальник
І групи.

Богданівці
Деражнянського району
Хмельницької області.

3 липня в Україні пройдуть грозові дощі, можливі град, шквали. Вітер північно–східний, південно–східний, 5—14 м/с, при грозах пориви 15—20 м/с. Температура на півночі Лівобережжя вночі 8—14 градусів тепла, вдень 23—26°, на решті території вночі 11—18°, на півдні 16—23°, вдень 25—32 градусів.

ДАЧНИКАМ НА ЗАМІТКУ

Врожайним гілкам потрібні підпори

У липні продовжують доглядати за рослинами. Якщо опадів випадає недостатньо, здійснюють полив культур.

Ретельно стежать за появою шкідників, за необхідності проводять обприскування. На ділянках, що звільнилися з-під ранньої картоплі, сіють для осіннього споживання ріпу, редис, кольрабі. У саду оглядають корені дерев і чагарників і видаляють гілки, що засихають. А під особливо врожайні — ставлять підпори. Вони вкрай необхідні для старих дерев, у яких деревина втрачає міцність. На початку місяця, коли тільки наливаються ягоди смородини, малини, агрусу, їх необхідно підгодувати. Під чагарники вносять розчин коров'яка (1:8) з додаванням 60—90 грамів суперфосфату і 100—150 грамів золи або 30 грамів калійної солі на десять літрів води. Вносять таке добриво з розрахунку відро на метр квадратний прикущового кола смородини й агрусу, або на два метри смуги малини.

В другій половині місяця починають збір ягід і, відповідно, оцінюють плодоносність чагарнику. Садівник повинен відзначити врожайні та не дуже рослини. Ті, котрі протягом двох-трьох років були маловрожайними, видаляють.

Іван ЦИБЕНКО, садівник-аматор.

Вінниця.

ЧИТАЧ — ЧИТАЧЕВІ

Зберігаємо прохолоду

Щоб вода у вашій каністрі, навіть у спекотний день залишалася прохолодною, пошийте для неї спеціальний чохол. Зробити його зовсім нескладно. Для цього необхідний поролон і матерія по розміру каністри. А далі — робота ножиць, голки і ниток. І чохол, що зберігає прохолоду, — готовий. Йдучи на пікнік, у сумку з продуктами можете покласти заморожені в морозильній камері пластмасові пляшки з водою. Вони послужать у якості «акумуляторів» холоду для їжі, що швидко псується.

Євгенія БЕЛКІНА. Івано-Франківськ.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775,
для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна на 2009 рік:
для фізичних осіб — 10,00 грн.
та 6,00 грн.,
для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Катерина ДОРОШЕНКО. Черкаси.

ВАШЕ ЗДОРОВ'Я

Геть мозолі, натоптиші, тріщини!

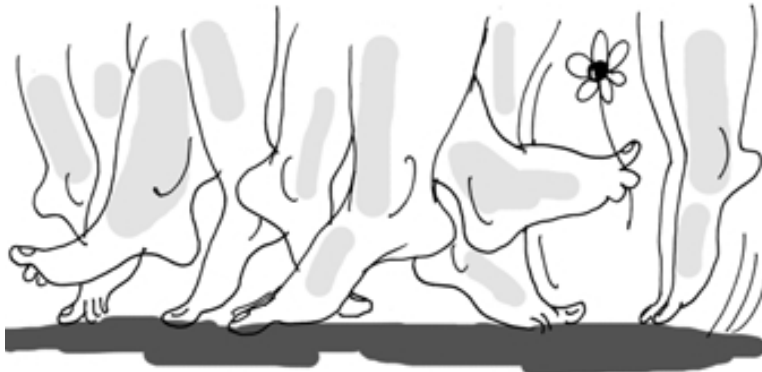
Хвороби ніг є не тільки причиною дискомфорту під час ходьби, вони псують зовнішній вигляд, особливо в літню пору, коли ми носимо відкрите взуття. А позбутися їх не так вже й складно.

Насамперед потрібно привчити себе вранці і ввечері дотримуватися гігієни ніг. Добре освіжають і тонізують ванночки з листя подорожника, м'яти, шавлії, вишні. Названі рослини в довільній пропорції необхідно залити двома літрами окропу. Настояти хвилин з десять, процідити й потримати ноги в теплом відварі хвилин 15, після чого ретельно їх витерти й припудрити тальком.

Щоб позбутися мозолів, треба:

- Розпаривши ноги перед сном, прив'язати до мозолі кірку лимона з м'якоттю. Процедуру повторювати протягом 2—3 днів. Після чого знову розпарити ноги й акуратно зняти мозоль.
- Компрес із вівса. Відварити солому вівса (1:10). Щодня робити гарячі ванночки на 15 хвилин з наступним видаленням рогового нашарування.

- Лікар — кульбаба. Змазувати мозолі (щодня — до повного зникнення) соком кульбаби, вичавленим із квіток і стебел.
  - Свіжий деревний клей, зібраний з дерева яблуні, вишні чи абрикоса, накласти на розпарений мозоль, заклеїти лейкопластирем. Вранці зчистити аплікацію.
- Забути про натоптиші допоможе відвар з березового листя. Співвідношення листя і води 1:5. На 1 л відвару додайте столову ложку морської солі. Ноги тримайте в злегка теплій воді хвилин 25. Натоптиші розсмоктуватимуться. Курс лікування — до їхнього зникнення.
- При грибкових ураженнях стоп найкращий помічник настій з конюшини. Дві склянки квіток конюшини залити двома склянками води й кип'ятити до одержання однорідної кашоподібної суміші. Отриманий настій втирати в уражені ділянки двічі-тричі на день.

Вилікувати шпору п'яти допоможе суміш меду й солі (краще морська) 1:1. Цим складом змастити розпарені п'яти. Зверху накласти вдвічі згорнуту марлю, укутати поліетиленом, надягти носки й покласти п'яти на теплу грілку. Процедуру повторювати протягом десяти днів.

Зняти набряк ніг можна завдяки ромашці й мелісі. Столову ложку ромашки й 2 столові ложки меліси залити літром окропу. Настояти п'ять хвилин і процідити. У літрі води кімнатної температури розчинити столову ложку морської солі, додати відвар і помістити в цю ванну ноги на 25—30 хвилин. Після цього сполоснути їх прохолодною водою й розтерти махровим рушником.

Тріщини на п'ятах зникнуть, якщо 1—2 рази на тиждень на ніч робити содові ванночки. Після них на п'яти необхідно нанести «маску» з картопляних очищень, змішаних із жменю лляного насіння, залитих невеликою кількістю води й зварених до стану кашки.

Плоскостопість, що завдає стільки болю, можна звести до мінімуму такими нехитрими вправами, як згинання й розгинання пальців ніг, а також прокачуванням по підлозі звичайної пляшки. Дуже корисно ходити босоніж по килиму, піску й траві.

Важливо пам'ятати, що перш ніж почати процедури, треба порадитися зі своїм лікарем.

Вікторія ЧЕРНЯВСЬКА. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

БАБУСІНІ РЕЦЕПТИ

Час м'яти

На кожній присадибній ділянці росте м'ята, але не всі знають, як, окрім чаю, її можна використовувати, хоча універсальніші ліки важко знайти. А заготовляють її в липні-серпні на початку цвітіння.

Моя бабуся м'яту збирала рано вранці або вже після заходу сонця. Потім просушувала в темному приміщенні, акуратно розстеливши на чистому папері. Зберігала її в паперових конвертах, щільно закривши скріпкою.

Бабуся говорила, що якщо у вас у руках листочки м'яти, у душі не повинно бути суму, тому що духмяна трава швидко повертає сили!

При неврозах п'ють настій, приготовлений за стародавнім рецептом. Візьміть по дві столові ложки листя м'яти перцевої і меліси, залийте 0,5 л окропу. Дайте настоятися в щільно закритому посуді протягом двох годин. Процідіть і пийте по ста грамів кожні годину—дві протягом шести днів.

Протизапальні властивості м'яти допомагають лікувати бронхіт, ангіну, нежить і фарингіт. **Щоб подолати застуду**, рекомендується пити м'ятний чай — столову ложку сухого листя заливають склянкою окропу і витримують протягом десяти хвилин.

А ефірну олію м'яти додають у воду **при інгаляціях**, щоб позбутися частого кашлю.

При розладі шлунка. Для приготування настою візьміть дві чайні ложки сухого листя м'яти, заваріть склянкою окропу, дайте настоятися протягом тридцяти хвилин і процідіть. Настій приймають по 1/3 склянки двічі на день за п'ятнадцять-двадцять хвилин до їжі.

Суміш листя м'яти і кореня кульбаби показана **при цукровому діабеті**, для поліпшення діяльності підшлункової залози і як жовчогінне. Чайну ложку подрібненого кореня кульбаби змішайте з трьома чайними ложками листя м'яти і залийте склянкою води. П'ять—сім хвилин прокип'ятіть і настоюйте під кришкою півгодини. Процідіть. Приймайте по 1/4 склянки 2—4 рази на день до їжі.

Але перед початком лікування, обов'язково порадьтеся зі своїм лікарем.

Альжбетта ГРАЖИНОВСЬКА.

Фото Дмитра ТРАКНОВА.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА. Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ. ► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ► Рукописів не повертаємо. ► Листування з читачами — тільки на сторінках газети. ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.	Засновник — Верховна Рада України Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р. Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.	Загальний тираж 150000. БАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 1257 Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Газета виходить з 1 січня 1991 року.	Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62. E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»	 4820094 010046
--	--	---	--	--------------------